Ն. 4296 — 1899 ՕԳՈՍՏՈՍ 13 ՇԱԲԱԹ — 1317 ԲԼԳԻԼ ԱԹԲՐ 18 — ՕՆ ԳԼՇԻՆՇԻ ՍԻՆԼ

20 ԲԱՐՄ

ՀԷՐԻՏԷԻ ՇԱՐԳԻՅԷ

ԲՕԼԻԹԻԳԻՑԷ ՄԻԼԼԻՑԷ ԹԻՒՃՃԱՐԻՑԷ ՍԱՐՐԱՖԻՑԷ ՎԷ ԻԼՄԻՑԷ

20 ԹԻՎ

ԱՊՕՆԷ ՓԻՅԱԹԼԱՐԸ

	12 այրգ	6 այրգ	3 այրգ
ՍՊԱՐՊՕԼ	140 ղր.	70 ղր.	40 ղր.
ԹԱՇՐԱ	150 »	80 »	45 »

Մէջիտիյէ 20 ղրուշտան

صاحب امتياز: جيوەلكيان — ԵԷՎՄԻ ԿԱԶԷԹԱ — جريدهٔ شرقيه

ԱՐՏԱՔԻՆ ՓԻՅԱԹԼԱՐԸ

Էնեմի, Յունի վէ Յիւնի սահիպէ ղր. 5
Էնեմի սահիպէ 11ի 10բ. հս. » 3

Մէվատոր նամիայա տալր պէնտէր մէճմանէն գազուլ օլունմագ վէ տէրճ օլունմայան էվրագ իստէ օլունմայամագ

Իսթանբէանի Սիրամզօլու Պապը Ալի Հասանէսինէ նուամէրօ 20 ճիվէլէկեան ժամանակամանա տալը։ Բէնգիգէի մէվատա հագդընտա կազէթանդն սահիպ վէ մէսուլը

ՏԻԳՐԱՆ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ — միւրատճաամ օլունա։

ԿԻՒՆԼԻՒՔ ՀԱՎԱՏԻՍ

Կէյլէն բազար կիւնիւ Թրանսվաալ, Օրանժ վէ Իւմիտ Պրունը միւսթէմիքանթանա պիլճիւմէ Հօլանտա քիւսէլէրինէ, Ճէնուպի Աֆրիգանդն մուհաֆազի սուլ ու ասայիւ իշիւն ամենը մախսուսլար իճրա օլունըպ տուլար օգունմըշ տըր։

Թրանսվաալ բէյար ճիւմհուրը Մ. Գրիւկէր՝ Բրէթօրիա քիւսէսինտէքի այինը բուհանիյէ պիզգաթ իճրաի բիյասէթ իթմիշ տիր։ Գիւլիսէ խընճանընճ տօլու օլուպ, հուզզար միյանընտա պիր հէյէճանը ազիմ հիւքմիքէրմա օլույար իսի։ Մ. Գրիւկէր՝ 74 եաշընտա օլաբէր հալտէ գուվվէթլի պիր սէտա իլէ պիր սաաթտան զիյատէ նուրգ սէյլէմիշ, վէ տուսասընտա, չայէտ իշ մուհարեպէսիզ պիրմէզ իսէ՝ հագգընդ Պօերէր հիւկթինտէ պուլունտըղընը ճէնապը Հագգընդ Թաստիգ պույուրա-ճաղընա պէյանը իւմիտ էյլէմիշ տիր։

Յօհաննէսպուրգատան Տէյլ ի Թէլէկրաֆ կազէթասընա չէգիլէն պիր Թէլէկրաֆտա, Թրանսվաալ հիւքիւմէթինէ՝ Ինկիլթէրա միւսթէմլիքէթ ուսուրը նազրընը Մ. Զէմպերլէյնէ վէրէճէկի ճէվապը կէճիքթիրմէսինէ սէպէպ՝ Թէտարիքաթը հարպէյնսինի իքմալ իթմէք խսթէմիկինէ մէպնի օլտըղը պէյան օլընմըշ իսէ տէ, պու կիւնլերտէ մէզգիւր ճէվապ Լօնտրայա վասլ օլմուշ, վէ մէճլիսը վիւքէլատա Թահթը միւզաքէրէյէ ալընմըշ տըր։

Տիկէ Թարաֆտան խապէր վերիլմիկինէ կէօրէ, Իւմիտ Պրունընտաքի Ինկիլիզ աթլը թօրճը վէ բիյատէ ասաքիրինին էալիհասը չօգ գուսուրլը օլմըշընտան, ասաքիրը մէրգու�՝ մուհարեպէյէ կիրիշէմէյէճէք տիր։

Տէյլ Մայլը Պէրլին մուխպիրինտէն ալտըղը մալիւմաթա կէօրէ, Ալէմանիա իմբէրաթօրընը պիրատէրի բրէնս Հանի տը Բրիւս՝ Ալէմանիայա ավտէթ իշիւն Զին սուլտանընտան հարեքէթ իթմիքտէ, Սան Ֆրանշիսգօ վէ տիկէր պապը Ամերիգա լիմանլարընը գիյարէթ իտէճէկի միհեթէմիլ օլտըղը կիպի, Միւհթէմէտ Ամերիգա բէյիսը հիմմուրը Մ. Մագ Քինլէյ ասախ՝ միւշարէլէյէհ բրէնսի Վաշինկթօնա տավէթ իթմիշ տիր։

Ինկիլիզ եիւզպայշրսը Հառինկթօն՝ Հապէշիսթանտան Ինկիլթէրայա ավտէթ իթմիշ օլմաղա, գրաւիցա Վիգթօրիայա Հապէշ իմբէրաթօրը Մէնէլիք իլէ իմբէրաթօրիցասը Թայթունը՝ ֆիգիգիլ եաղըլը պիր նամէկի մախսուսլարընը Թէլիմ իտէճէք տիր։ Մուսիլէյհ եիւզպայշը՝ Հապէշ իմբէրաթօրընն էլան Ինկիլթէրա իլէ ճաբի օլան միւնասէպաթընն բէք մաթլուպ պիր սուրէթտէ պուլրնտըղընը, վէ Հապէշլիներին նասէր մէմլէքէթինէ տարը օլան հավատիսին եանլըշ օլտըղընը պէյան իթմէքտէ տիր։

Մալիւմ տիր քի, Բաս Զամինին Թահրը գօմանտասընտա օլարագ 3000 Հապէշլինին իշպու եիւրիյէշի՝ 14նճի Մըսրը Թաստուրընին իշալ իթտիկի նասէր մէմլէքէթինի կէրի ալմագ նիյէթինէն իպարէթ իմիշ։ Օմտուրմանտան ալընան խապէրլէրէ կէօրէ, գօմանտան՝ չէհրը մէզգիրը զապթ իթմէկէ էմր ալմըշ օլտուղընը վէ իքի հիւքիւմէթլէրին գօլայ ույուշճագլարընը ճէվապսէն պէյան իթմիշ տիր։ Հապէշ սասքիրի՝ էլան օ իւլքէլէրտէ պուլունըյօրլար։

Նորվէկիանընն Թրամսէօշէհրինտէն վարիտ օլան խապէրլէրէ կէօրէ, Գաբէլլա նամ պալէնա ավէը գայրընը՝ Իթալիա զրալընն եէկէնի օլուպ գուիթալը շըմալէյէ սէյահաթա չընգան տիւգ տէպ Ապրուձզիին գօմանտա իթտիկի Մինիլ-Բալարէ սէքիճէսինի Պրէօֆէն պօղանը գուրպինէ օգուտ. 6տա բասթ կէլմիշ տիր։

ՏԱԽԻԼԻՑԷ

Գարատաղ բրէնսի իլէ զէվճէսինի իսթիգպալ իթմէք իշիւն Թէշքիլ օլունան Օսմանլը հէյէթը մուրախասէսինէ Խարիճիյէ Թէշրիֆաթճը մուավինի աթուֆ Ղալիպ պէյ տախի Թային օլունմըշ տըր։ Միւշարէլէյհիւմա բրէնս վէ բրէնսէս՝ կէլէճէք բազար կիւնիւ Իպֆր Թէնէզղիւհ գրուազէօրիյլէ Տէրսասատէթէ կէլէճէքլէր տիր։

—Տախիլիյէ նազրը տէվլ։ Մէմտուհ բաշա հազրէթլէրինին կէօզլէրինէն մուղտարբպ օլտուղը՝ մէսմուը հազրէթը Բատիշահի օլմաղլա, տիւն գուրէնտան սթուֆ. Ֆուիգ պէյ հազրէթլէրի՝ բաշի միւշարէլէյհին գօնազընա կէօնտէրիլէրէք, լուֆֆէն խաթը խթիֆսար պույուրըմըշ տըր։ Տօգթ. սասա. Պէհճէթ բաշա հազրէթլէրի՝ նազրը միւշարէլէյհին թէտավիսինէ մէմուր պույուրըմըշ տըր։

—Սիլահ տէբօսը պուլընմայան մահալլէրտէ բէտիֆ ասքէրլէրին սիլահլարը ճամիլէրտէ սագլանմասը՝ հէմ սիլահլարրն զայ օլմասընը վէ հէմ տէ էհալիսին ճէօմասթա իպատէթ իթմէսինէն մահրումիյէթի մուճիպ օլաճաղընա մէպնի, իյճապ իտէն տէբօլարրն Եարբլմասընա զատար սիլահլարրն մազպութ մահալլէրէ նազլ իտիլէրէք հրթզը խուսուսընա իտարէի միւքիյէճէ զայէթլէ տիգգաթ իտիլմէսի՝ Մէճլիսը Վիւքելատա գարարլաշարրբլբպ, լաղրմ կէյէնլէրէ թէլէկրաֆլը էմրլէր վէրիլմիշ էր։

—Մէրսինէտ պիր լիման վէ բրխթըմ ինշասը հագգընտաքի էվրագ՝ Շուրաի Տէվլէթ մազպաթասըյլա Մէճլիսը Վիւքելայա հէվալէ օլունմաղլա, թաղիպի օլան Աթանաշ էֆէյէ իմմիյաղ վէրիլմէսի թահթը գարարա ալընմըշ տըր։

—Հալէպ վիլայէթինէտ ըրբաթը թէրագգըսը իշիւն պաղյէ վէ թարլա սահիպլէրինին էվրօբատան ճէլպ իտէճէքլերի թուլումպալարընն իւշ սէնէ կէօմրիւք բէսմինտէն մուաֆ թութուլմասը՝ Շուրաի Տէվլէթճէ գարարլաշարրբլմըշ տըր։

—Աթինա կազէթալարընն պէյանընա կէօրէ, Թիւրքիա վէ Եունան հիւքիւմէթլէրի՝ հուտուտա ճիվար օլան էյալէթլէրտէ էշգըյալըգլարրն մէնի խուսուսընտա պէրլիքտէ պիր թէպիր իթթիխադը իշիւն միւզաքէրաթտա պուլընմագտա իմիշլեր։

— Իսքէնտէրիյէտէ վէճաթ իտէն Մ. Ավէրօֆընն թէքմիլ սերվէթի 19 միլեօն տրախմի իմիշ։

— Շիրքէթը Խայրիյէնին 314 սէնէսի հիսապաթընն թէտգիգ ու թէքթիշի իշիւն Թիճարէթ վէ Նաֆիա Նէզարէթինճէ մուհաճիրին գօմիսիօնը ազասընտան սատա. Վահիա պէյ հազրէթլէրիյլէ Ալլահվէրտիզատէ Ներսէս պէյ միճէթթիշ Թային օլընմըշլար տըր։

— Ալիյէ Նազրը իւպհ. տէվլ։ Ապտիւր Բահման բաշա հազրէթլէրի՝ տիւն Պապը Ալիյէ կիտիրէք, Զաթը հազրէթը Սատրազամի իլէ միւլագաթ էյլէմիշ տիր։

—Շիրքէթը Խայրիյէ մէճլիսը իտարէսի բէհսի սթուֆ. Ճէմալ պէյ հազրէթլէրինին իսթիճա իթտիկի Մանիֆէսթօյտէ օգունմըշ տըր։

—Ինկիլթէրա վէ Ամերիգա սէֆիրլէրիյլէ Սըրպիսթան մասահաթկիզարը՝ տիւն Պապը Ալիյէ կիտիպ, Զաթը հազրէթը Սատրազամի վէ Շուրաի Տէվլէթ բէհսի տէվլ։ Սահտ բաշա հազրէթլէրիյլէ միւլագաթ իթմիշլեր վէ Խարիճիյէ Նազրը տէվլ։ Թէվֆիգ բաշա հազրէթլէրինի օրատա պուլամտարգլարընտան, գարթ տը վիզիթլերինի պրրագմըշլար տըր։

—Սէնայիի պահրիյէ գօմանտանը ֆէրիգ սատա. Ահմէտ բաշա հազրէթլէրի՝ Էվրօբա տէվլէթլէրինին մալիք պուլընտըղը հարպ սէֆինէլերինին հէր նէվ թէճհիզաթը վէ միհթէվիյաթը իլէ պէրատպէր պիրէր մատէլինի եաբմըշ տըր։ Իգպամը պէյանընա կէօրէ, բաշի միշարէլէյ՝ 955 գրթատան իպարէթ օլան պու սեֆինէլերին մատէլերինի պիզզաթ քէնտի էլիյլէ եաբտըղը հալտէ 1200 լիրա մաարաֆ իթմիշ տիր։ Էկէր պունլար՝ այրճա ուսթալարա եաբտրբրլմըշ օլսա, 10000 լիրայա պիլէ վիճուտէ կէթիրիլմէյէճէք իմիշ։

—Եունանիսթանդն իքինճի մուրախասը Մ. Սթէֆանու՝ ախիրէն խարիճիյէ նազրը Մ. Բամանոս իլէ կէօրիշէրէք գօնսօլոս մուգավէլէճմէսինէ տարը պաղը թալիմաթ ալտրգատան սօնրա, Աթինատան Տէրսասատէթէ հարեքէթ իտէճէք տիր։ Կէյէճէք բազար էրթէսի կիւնիւ գօնսօլոս միւզաքէրաթընա պայլանաճագ տըր։

—Սթանպալ ճիհէթինտէ ինշասը գըսմէն խիթամ պուլան բրխթըմ իւզէրինէ եէնիտէն պիր հօլը սալօնը եաբըլմասընա Բրխթըմ գումբանեասընճա պայլանմըշ տըր։

Բրխթըմ շիրքէթի միւտիրի Մ. Կրանէ եազընտա Բարիզէ կիտէճէք տիր։

—Պէօյիւք Ատասա իճրա օլունաճագ գայրգ եարբշլարընն միւթէատտիտ մէնզարէլէրինի ալմագ իւզրէ մաթպասի պահրիյէ ֆոթօկրաֆ մէմուրը գօլաղասը Ֆէթհի գաբթան էֆ. մայէթինէ թաին օլունան խուսուսի սթիմպօթլա ալէաթ վէ էտէվաթը լազրմէյի ալարագ եարբշ կիւնիւ մահալը մէզգիւրէ կիտէճէք տիր։

—Էվվէլքի ագշամ Եէնիքէօյտէ Ամերիգա սէֆարէթխանէսինտէ պիր պալօ վէրիլիպ, 60 տավէթլի հազրը պուլընմըշ տըր։

—Եունանդն Տէրսասատէթ սէֆարէթի աթաչէ միլիթէրլիկինէ Մ. Գօնթօյանօօն թայինի՝ հիւքիւմէթը Սէնիյէտէն իսթիմղաճ օլունմասը իւզէրինէ, մումայիլյհին թայինինէ մուվաֆագաթ օլունմաղլա, Մ. Գօնթօյանօս 15 կիւնէ գատար Տէրսասատէթ կէլէճէք տիր։

—Աթինա հարպիյէ մէքթէպինտէ՝ Օսմանլը լիսանը էօյրէտիլմէսի գարարլաշընընտան, մուալիմ՝ Տէրսասատէտէ՝ չաղրըլաճագմըշ։

—Հէյպէլինէ-մա գօրվէթի՝ Մէքթէպ Պահրիյէնին միւնթէհի սընրքընտան 38 միհէնտիս էֆ.յի ալարագ տիւն սապահ իզ՝իրէ կիթմիշ տիր։

ԱԶԳԱՑԻՆ

Ս. Երուսաղէմ Բաթրիգի Ամեն. Տ. Յարութիւն Սրբազան հազրէթլերի՝ Բաթրիգ Ամեն. Տ. Մաղաքիա Սրբազան հազրէթլերինէ պիր մէքթուպ կէօնտէրիպ, Կիլիկիա Կաթողիկոսլրընընն ինթիխապը մուամէլէսինէ նէզարէթ իթմէք իշիւն Խառն ժողով Թարաֆընտան Խապաեան Դեր. Տ. Սահակ Սրբազանա Թէվտի խիլէն մէմուրիյէթի գապուլ իթթիկինի պիլտիրմիշ. վէ Ատանայա միթէվէճճիհէն եօլա չընգամագ իշիւն, հիւքիւմէթը Սէնիյէճճ իթա օլունաճագ Թավսիյէնամէլէր իլէ Բաթրիգխանէճճ կէօնտէրէլէճէք ինթիխապ Թալիմաթընն վիւրուտինէ պէքլէտիկինի պէյան իթմիշ տիր։

Խառն ժողով՝ կէլէճէք իճթիմաընա 1888 սէնէսինտէ Թանզիմօլունան ինթիխապ Թալիմաթընը գրաթ խտէճէք վէ լազըմ կէլէն Թէրթիպաթը իյգա խտէճէք տիր։

Կէլէճէք հաֆթա ճիւլուսը հազրէթը Բատիշահի օլմագ միւնասէպէթիյլէ Բաթրիգխանէ մէճլիսլերինին հիչ պիրի ագատ իճթիմա իթմէյէճէք տիր։

Տիյարպէքիր Առաջն. Տեղապահը Դեր. Տ. Եղկիէլ վարդապետ՝ Ալի Բունարտաքի Ս. Աստուածածին քիլիսէսինին Թամիրի իշիւն Բաթրիգխանէտէն պիր մրգտար իանէ Թալէպ իթմիշ իտի իսէ տէ, միլլի իանէ գօմիսիօնը՝ պու կիպի իհթիյաճաթա քիֆայէթ իտէճէք գատար բարայա մալիք օլմասընընան՝ Թէքլիֆը մէզգիւրը գապուլ իտէմէմիշ, վէ էկէր միւմքին իսէ չիմալիք էլտէ պուլընան վէոռիթլէ Թամիրաթը մէզգիւրէյի իճրա իթմէսինի մումայիլյհ Տեղապահ եազմաղա գարար վերմիշ տիր։

Բաթրիգխանէ մէմուրիյինինէն Մէլիքեան Մկրտիչ էֆ.՝ Քաղ. ժողով գարարը.յլա Իզմիտ մուգաթաա վերկիսինին Թահսիլի իշիւն եարընն սապահ օլ Թարաֆա կիտէճէք, վէ պու միւնասէպէթլէ օլունան Թավսիյէ մուճիպինճէ էֆ.ի մամայիլյհ՝ Իզմիտ Վիճակրընն Գաւառ. Ընդհ. ժողովընընինթիխապը հագգընտա ախզը մալիւմաթ իտէրէք պարարօրթօ Բաթրիգխանէյէ պիլտիրէճէք տիր։

Ալէքսանդրեան Դեր. Տ. Գրիգորիս Սրբազանն ահվալը սրհհիյէսինէ կէօրիւլէն էյիլիք էսէրի տիւն ագշամա գատար տէվամ իթմիշ, վէ խասթա՝ խաֆիֆճէ պիր նաֆգա ալմաղա վէ հաթթա պիրաղ գըմբլտամաղա պիլէ պայլամրշ տըր։

Տօգթ. Խնդիրեան էֆ.ինն Թէնպիհ իթտիկի միւտավաթը իճրասընա տէվամ օլունը յօր։

Պիր իքի կիւնտէն պէրու պաղրբուհանիլէր իլէ զէվաթը սաիրէ՝ խասթալըը հագգընտա մալիւմաթ ալմագ իւզրէ Տ. Գրիգորիս Սրբազանն խանէսինի զիյարէթ իտիյօրլար։

Թէքիրտաղընտան եազրլան պիր մէքթուպտա մաէթթէսլիքի օգունտըղընա կէօրէ, Անանեան Արժ. Տ. Գէորգ քահանանն հէմշիրէոր օլուպ, հիւսնի ախլէպզայա մահալլի էհալիսինէ մասրուֆ օլան Օր. Արուսեակ՝ հէնուզ կէնճ չաղընտա վէճաթ ֆիթմիշ օլմաղլա, մումայիլյհանդն վէճաթը քէնտիսինի Թանրյանլարը միթէէսսիր գըմբլ տըր։

Տ. Յուսիկ վրդ. Էմէրեան կէլէճէք բազար կիւնիւ Ս. Աստուածածին եօրթուսը միւնասէպէթիյլէ, Գարակէօմրիւկ քիլիսէսինէ Ս. Պատարագ թագտիս խտէճէք տիր։

Էնգաբէ Էրմէնի Գաթօլիք մէրխասալըղընն ինթիխապը իշիւն՝ մահալինէ Թանզիմ օլունբպ տիւնթ նիսխէմիպէ տէրճ օլունան նամզէտ ճէտվէլինէ պագը սէհվիյաթ վուգու պուլընընան, տօղրու պիր ճէավէլինի պէրվէճճր աթի տէրճ իտէրիզ։

		բէյ
Պօղոս Եպիսկ.	Թէրզեան	160
Բուսեան	Վրդ.	90
Ղազարոսեան	»	75
Յովհաննէսեան	»	32
Թէրզիդաշեան	»	30
Պահապանեան	Գ. »	30

Թէվճիհաթ ճէտվէլինտէ մաէլմէմնունէյէ օգունտըղընա կէօրէ, Գալաթա էմթաաի տախիլէյէ կէօմրիւկի հօլճը սալօնը թիթագ միւքէթթիչի Ոսկեան Գրիգոր էֆ.յէ 4ինճի բիւթպէտէն Մէճիտի նիշանը զիշանը իհսան պույրըլմըշ տըր։ Էֆէնտիի ժուամիւէյհի՝ նաել օլաբզը իլթիֆաթը Սէնիյէտէն տօլայը թէպրիք իտէրիզ։

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

ՐԷՆՆ 24 օգոստ.—Մահքէմէ սաաթ 6յը չէրեէք կէչէրէք աչրլար։ Տիվանը հարպ՝ միրալայ Սանտէրին էսքի պիր տօսթը օլան Մ. Բընօնդն իֆատէսինի ալմաղա պայլամրշ տըր։ Պու Մ. Բընօ՝ մուամիլէյհ միրալայընը՝ մահուտ պօրթրայը էսթերհազիյէ եաբտրբրլմրշ օլտրղընը ինքեար իսիյօր։

Տրէյֆիւսի մահքիւմ իտէն 1894 սէնէսի տիվանը հարպը բէյսի միրալայ Մօռէլ՝ մահքէմէյէ չաղրրլար։ Պու միրալայ՝ բիյասէթ իթտիկի մահքէմէյէ կիզլի էվրագ թէպլիղ օլընտրղընը ինքեար իթմիշ, վէ էկէր նէ օլուրսա օլսուն Տրէյֆիւսին միճրիմիյէթինէ քէնտիսինին գանի օլտրղընը սէյլէմիշ տիր։

Պունընն իւզէրինէ ավգաթ Մ. Լապօրի իլէ պունընն սիվալլէրինէ ճէվապ վերմէք իսթէմէյէն ժէնէրալ Մէբսիէ արասընտա չէտիտ պիր միւպահասա մուգա պույրմուշ տըր։

Սապրգէն ճիւմհուրիյէթ խասսա ասաքիրի միրալայը օլան ժէնէրալ Բիսպուրկ՝ եիւզպայշը Լէպրէօն-Բընընն նագլ իթտիկի Տրէյֆիւսին իգրարլարընա միթէալլիգ հատիսէլերի նագլ իտուպ, պօչպողազընընան տօլայը եիւզպայշը Լէպրէօն-Բընընը չէտիտէն մուախէզէ իթմիշ վէ լաքին զիքր օլընան իգրարլարը թէէյիտ էյլէմիշ տիր։ Ժէնէրալ Բիսպուրկ տէմիշ տիր քի, «Պուլիտէ ժանտարմա միւլազիմի օլուպ բէսմը կէչիտէ հազրը պուլընմըշ օլանմ։ Ֆիլիբին տախ. իգրարը մէպհուսէտէն պահս իթմիշ օլտուղընը մուախխէրէն խապէր ալտրգընմա, Լէպրէօն-Բընընն իֆատաթընը գըսմէն թէէյիտ եօլու մուամիլէյհէ պիր մէքթուպ եազտրմ վէ պիր մէքթուպ ախզ իթտիմ։» Ավգաթ Լապօրի՝ պու հատիսէյի նի՞չին զապթ ու գայտ իթտիրմէմիշ օլտուղընը ժէնէրալ Բիսպուրկա սիվալ իտինճէ, ժէնէրալ՝ ճէվապէն, ֆիլհագիգա քէյֆիյէթի վարլէ պիլտիրմէսի լազըմ կէլտիկինի, վէ լաքին Լէպրէօն-Բընընն՝ հիչ պիր թէպլիղաթտա պուլընմամըշ օլուպ, քէնտիսի տէ բէիսը ճիւմհուր իլէ հարպէյէ նազըրընն իշի տույտուգլարընը խապէր ալմըշ օլմասընա մէպնի օլ պապատէ բարարթօ եազմաղընը պէյան իթմիշ տիր։

Մէպուսանտան Մ. Ժրլ Բօշ՝ Էսթերհազիի 1894 սէնէսինտէ թանընմըշ օլուպ, քէնտիսինէ խայլճէ մէքթուպլար եազմըշ օլտրղընը վէ պու մէքթուպլար հագգընտա քէնտիսինին՝ մահքէմէի թէմիէզէ մալիւմաթ վերտիկինի սէյլէմիշ տիր։ Պու մէքթուպլարտան պիրինտէ Էսթերհազի՝ մալիւմաթ գալէմինին պաշընտա պուլընան միրալայ Հանրինին քիֆայէթսիզլիկինտէն պահս իթմիշ, վէ իլավթէն տէմիշ տիր քի, «Ինսան՝ էյի զապիթլերին չանու չէօհրէթ վէ խթիգպալի՝ պիր քիրէք կարտիյանընընն իհթիֆարմասը իւզէրինէ զապիթլիք ընբալէթլերինի եաբընչտրմըշ օլան պիր ատամընն էլինտէ օյունճագ օլտուղընը տուչինտիքտէ էնտ պէնա օլույօր։ Պէնիմ կիպի պու ատամ տա մէճպուր իտիլմիշ օլուպ, անընն նէ այարտա ատամ օլտուղը պիլինտիկինտէն, ինսանընն պունա զիյատէսիյլէ գրզմաղա հագգը վար տըր։ Ֆիլհագիգա միրալայ Հանրի՝ 1876 սէնէսինտէն պէրու պանա պօրճլու տըր, քէնտիսինէ էսասունճ բարա վերտիմ, ասլա Թէէտիյէ իթմէտի, հէնուզ պօրճլու տըր, պունտան չօգ չէյ անլաշըլըր։»

Պու մալիւմաթլարը վերէն Մ. Բօշ՝ հարպիյէ նազըրընն գաթիյէն պիր մէնը մուհաքէմէսի իւզէրինէ էսթերհազի իլէ հէր միւնասէպաթը գաթ իթտիկինի պէյանտէն սօնրա, հարպիյէ նազըրընն՝ քէնտիսինէ պիր ասէրէ կէօսթէրէրէք, եալընը չախսի վէ հուգուգը ուսուսիյէյէ միւթէալլիգ սէպէպլէրտէն տօլայը տէյիլ, տահա գաթի սէպէպլէր իշիւն արթգ էսթերհազի իլէ մէշղուլ օլամագ օլտրղընը քէնտիսինէ սէյլէտիկինի, վէ պիր Ֆրանսըզ հագգընտա իշին էն աղըր պիր շիւպհէսէն իպարէթ իտուկինի անլատըղընը պէյան էյլէմիշ տիր։

Մէպուսանտան Մ. Կրանմէզօնընն՝ Մ. տը Բօշիլտ Թարաֆընտան սէյլէնմիշ օլան պիր սէզ հագգընտաքի իֆատէսի տիյնէնմիշ տիր։ Էսթերհազինին բէֆիգի պէնպաշը Քիւրէ տէմիշ տիր քի, 1896 տա գայմագամ Բիգարրն սիվալինէ ճէվապէն, էսթերհազի հագգընտա ֆէնա մայիմաթ վերմիշ, վէ թօրճուլըգ վէ էնտախթ մէսէլէրինէ պիլիսասա մէրագ իթտիկինի սէյլէմիշ, վէ անընն թալէպի իւզէրինէ չօգ տէֆա թօրճու մէքթէպլէրինէ կիթմիշ, վէ չիմտիքի էնտախթ ուսուլինէ միւթէալլիգ պիր էվրագը քէնտիսինէ էսասունճ վերմէսինի բէֆիգլէրինտէն պիրի պուլընան եիւզպայշը Տակընէյէ բէճա իթմիշ, վէ էսթերհազի պու էվրագը գօբեա իթտիրմիշ տիր։ Գօմանտան Քիւրէ «—Օ սըրատա պէն պիլմէզ իտիմ քի Բիգար՝ էսթերհազիտէն չիւպհէլէնիյօր—» տէմիշ ,վէ իֆատէսինէ խիթամ վերմիշ տիր։

Շահիտ Մ. Մաթիան տը Միւլլը չաղրլբը. պու չահիտ՝ Բօցտամտա Ալէմանիա իմբէրաթօրընն տաիրէլէրինտէ կէզնիր իքէն, իմբէրաթօրն մասասընն իւզէրինտէ Լէպրը Բաշլ կազէթասընն պիր Նիւսխէսինի կէօրմիւշ, իւզէրինտէ Ալէմանճա «—Եիւզպայշը Տրէյֆիւս թութուլմըշ տըր—» տէյու եազըլը իմիշ։

Գայմագամ Բիգարրն սապրգ էմր չավուշը Սավինեանա պէքլէնմէքտէ տիր։

Ժէնէրալ Բիսպուրկը իֆատէ վերտիկի էսնատէ։ Տրէյֆիւս՝ իգրարը ճիւրմ իթտիկինի քէմալը մէթանէթլէ ինքեար իթմէշ, վէ քէնտի սէյլէրինէ եանլըշ մանա վերիլտիկինի սէյլէմիշ տիր։

Պոտսօնրն լիքիտասիօն մէմուրը շահիտ Լինօլրն իֆատէսի ալընը. պու շահիտ՝ Տրէյֆիւսին՝ Պոտսօն գարը գօճալարը.յլա օլան միւնասէպաթը հագգընտա շահիտ Տիպրէօյին պէյանաթընը ըհտա ու ճէրհ իթմիշ, վէ Պոտսօնընն՝ եիւզպայշը իթհամ իթմէք շէօյլէ տուրուսուն, պիլաքիս անընն սուչսըզլըղընա գանի օլտրղընը, վէ պունտան մատտա Տիւպրէօյին սէյլէտիպլէրի՝ մագրունը սրհհէթ օլմասրղընը վէ գաթիէն եալան օլտրղընը սէյլէտիմիշ տիր։

Մուհաքէմէ՝ էօյլէյին խիթամ պուլուու։ Մահքէմէտէն չըգըլտրգտա հիչ պիր հատիսէ վուգու պուլմասը։

ՏՐԷՅՖԻՒՍ ՄԷՍԷԼԷՍԻ ՄԻԻՆԱՍԷՊԷԻՏԼԷ ՊԻՐ ՀՈՒԴՈՒԴ ՄԷՍԷԼԷՍԻ

Պիր էճնէպի տէվլէթ ամբաշէ միլիթէրինին՝ տիկէր պիր հիւքիւմէթին տախիլի մէսէլէլերինէ միւտախէլէսի՝ չու Տրէյֆիւս մէսէլէսինտէ նաղլիք պիր հուզուզ մէսէլէսի մէյտանա չէգարմըշ սրբ։

Ղարիպ տիր քի զարազ սահգասը յալ ինսանլարին կէօզիւ պիր քէրբէ գարարբգ գաֆալարը գրզընճա հագիգաթը կէօրմէք բէք միւշքիլ օլըյօր։ հէլէ չու Տրէյֆիւս մէսէլէսինտէ թա իւք պաշտան հէր նէ սուրէթլէ օլուբսա օյսուն պիր գանաաթ բէյտա իթմիշ օլան ատամլար՝ պու գանաաթլարընը՝ պրգաճգ նէ տիւրլիւ ահվալ հուսուլէ կէլէրսէ կէլսին ֆիքրլերի տէյիշտրէմէյիպ սապիթ գատէմ գալըյօրլար։

Պու հալ խաթրըլարա պիր ֆրգրա կէթիրիյօր։

Մէշհուր միւշէրրիհ վէ մուհալլիլերտէն պիրի՝ պիր մէթն հագգընտա ուզուն ուզատիյէ հաշիյէլէր եազմըշ, թէնգիտլեր եիւրիթ միշ տիր։ հալպու քի, պու զաթրն մէվզուը պահս իթտիկի պիր քէլիմէ՝ թէրթիպ սէհվի օլարագ, եանլըշ եազըմըշ օլարընճան, քէնտիսինին պիթիւն իթիրազլարը, թէֆսիրաթը հիւքմսիզ գալըյօր իտի։ Միւշէրրիհ՝ քէյֆիյէթի տույունճա, «օ հալտէ քիթապտը մէթնի տօղրուլթմալը սրբ։ հաշիյէտ տէյիշէճէք պիր շէյ եօգ սրբ» տէյէրէք քէնտի ֆիքրինտէն ճայագ իսթէմէմիշ տիր։

Իշթէ Տրէյֆիւս մէսէլէսի տէ պունա պէնզէր պիր չօգ ահվալ իլէրի կէթիրիյօր։ Պիր ժէնէրալ Մէրսիյէ չէգէյօր, Տրէյֆիւս ալէյհինտէ գաթի պիր տէլիլը ճիւրմ օլմագ իւզրէ պիր մէքթուպ օգուլյօր։ հալպու քի, ագրպինտէ պու մէքթուպտը սախթէլիկի իլան իտիլիյօր։ Պունըն իւզրինէ Տրէյֆիւս ալէյհինտէքի պաթրլ ֆիքր տօղրուլաճաղը վէ հագիգաթ գապուլ օլընճաղը եէրտէ մէքթուպտը հագիգաթէն սախթէ օլմասընճան չիւպհէ իտիմէկէ պաշլանընը յօր։

Զիւնքի միրալայ Բանիֆարտի իլէ միրալայ Շնայտէրին էճնէպի հիւքիւմէթլեր թապիլիթինտէ պուլընճէրգլարը իլէրիյէ սիրիւլիյօր։ Վագրա տէվլէթլէրին պու ճասուլրգ մէսէլէսի՝ պիրնօղթանինազարտան մուաշագա մէսէլէսինէ պէնզէր։ Պիր աշրգ՝ սէվկիլիսի օլան գասընընն խմինի մէյտանա չէգարմմագ իչիւն նասրլ եաան սէօյլէմէքտէ մաղուրիսէ, տիբլոմթլար տա պաղը իչէրտէն տօլայը եաան սէօյլէյէպիլիյէր։ Պինէն ալէյհ էճնէպիլէրին շահատէթլերի՝ տիվանը հարպլարճա չիպհէլի թէլագգը օլունը։ Ֆագաթ Տրէյֆիւս մէսէլէսի պէօյլէ տէյիլ տիր։ Ամի հալլէրտէ մաղուրը օլան պիր եաան՝ պէօյլէ ֆէվգէլատէ պիր հատիսէտէ չայանը նէֆրէթ պիր հարէքէթ սայլըրը։ Եկէր միրալայ Բանիֆարտի իլէ միրալայ Շնայտէր՝ պիր ալշաղը գուրթարմագ իչիւն վիճանալարը վէ նամուսլարը իւզրինէ եէմին իտէրէք ալէմի ալտաթրըլար իսէ, պու կիւն մէտէնիյէթը ճիհանըն թէվպիինտէն քէնտիլէրինի գուրթարամազլար։

Իշթէ պունըն իչիւն մումտիլէյհիմանընն շահատէթլերի էօյլէ պիրտէն պիրէ բէտտ իտիլէմեզ վէ ասըլսըզ կէօրիւլմեզ։

Շիմտիյէ գատար էճնէպիլէր Տրէյֆիւս իչինէ գարրշմամըշլարընը։ Զիւնքի գարրշմազա հագգլարը եօգ սրբ։ Միւտախէլէլերի՝ մէսէլէյի պիթիւն պիթիւնէ պէրպատ իտէպիլիր իտի։ Հալ պու քի պու տէֆա միրալայ Շնայտէրին միւտախէլէսի հագիգաթէն պիր միւտախէլէ սայըլմազ։ Զիւնքի ժէնէրալ Մէրսիյէ՝ քէնտիլէրինի ազղրուտան տօղրույա մէսէլէյէ գարրշարմամըշ սրբ։

Բէն միվանը հարպ հաքիմէրի իչիւն պու իշտէ արանաճագ շէյ էճնէպիլիք։ Ֆրանսըզրգ տէյիլ տիր։ հագիգաթրն մէյտանա չէգմասը սրբ։ Էկէր հագիգաթ մէյտանա չէգմազ իսէ, սէօյլէյէճէք սէօզլէրի օլանլարը տիյնէմէյէճէ օլուր։ մատամքի միրալայ Շնայտէր վէ Բանիֆարտի իչէ գարրշարրըլմըշ, հագիգաթրն մէյտանա չէգմասը իչիւն էլպէթթէ օնլար տա տիյնէնմէլի տիր։ զաթէն ժէնէրալ Մէրսիէ վէ ժէնէրալ Բօժէ պունը գապուլ իթմիշլէր տիր։

Զիւնքի ժէնէրալ Մէրսիէնէ՞ եարը։ պիր Աւսթրիա զապիթինին եազտրը պիր մէքթուպը օգուտը։ պու մէքթուպտա, Տրէյֆիւս՝ Ալէքսան ճասուս իտարէլէրիյէ միւնասէպատա պուլընտրը մաղնուն սրբ տէնիլիյօր իտի։ տիմէք օլայօր քի, պիր Աւսթրիալը զապիթին չահատէթի գապուլ իտիմէքտէ իտի։

Պու մէքթուպ՝ հագիգաթէն Շընայտր թարաֆընտան եազըմըշ օլասա պիլէ պիր շէյ իսպաթ իթմիշ օլմազ իտի, չիւնքի եալընըզ պիր Աւսթրիա զապիթինին քէնտի ֆիքրինի կէօսթէրիյօր իտի։ պու ֆիքր Ֆրանսա ժէնէրալլարընը իչինէ եարատրը իչիւն հէման գապուլ օլունը, եանի պիր Աւսթրիալը զապիթ՝ Տրէյֆիւս մէսէլէսինտէ ատէթա հաքէմ մէվգրընտա թանրլարագ սնուն պէյան իթտիկի ֆիքր իւզերինէ Տրէյֆիւսին միճրմիյէթինէ հիւքմ օլունմագ իսթէնիլտի։

Հալպու քի պու զապիթ չիմտի Տրէյֆիւսին սուչսըզլըգընը սէօյլէմէք իսթէյինճէ ժէնէրալար զապուլ իթմէք իսթէմէյօրլար։ Նի՞չիւն։ չիւնքի իշլէրինէ կէլմէյօր։ Ֆագաթ պագալրմ Բէն տիվանը հարպը պու հուզուզ մէսէլէսինի նէ՞ սուրէթլէ հալլ իտէճէք տիր։

ՏՐԷՅՖԻՒՍԻՆ ՄԻԻՏԱՖԷԱՍԸ

Տիվանը հարպ բէհսի միրալայ ժուսօսթ գօմանտան եունկրն շահատէթինէ պիր տէյէճէկի օրուպ օլմասընընը Տրէյֆիւսէվսօրտուգտա, մումտիլէյհ պէրվէճէր աթի ճէվպ վէրիպ միւտաֆէատա պուլընմրշ սրբ։

«Շահիտ՝ ահվալը խուսուսիյէմ հագգընտա մահքէմէնիզ հուզուրընտա պիր թագրմ իմտատատա պուլընմրշ սրբ։ Պէն անրն էսէրինէ իմթիսալէն քէնտի ահվալը խուսիյէսի հագգընտա պանա հիքեայէ իթմիշ օլասուղը բէզալէթլերի պուրատա թէքրար իթմէյէճէյիմ. պանա իսնատ օլունան իշլէրտէն մալիմմաթըմ եօգ սրբ։ Պու խուսուսատա վիճանընմտա, էլլէրիմտէ թէմիզ տիր. եալընըզ պանա իսնատ օլունան գումար մէրագը հագգընտա ճէվապ վէրճէճէյիմ։ Սէրգլ սը Մանտա (Ման շէհրի գլիսպինտէ) գումար օյնատըղըմ իտատա իտիլիյօր։ հալ պու քի, պէն օ մէվգրատա ասլա գումար օյնամատըմ. մէզքիւր գլիսպին ազասը չաղրըլսը, իֆատէլերինէ միւրաճաաթ օլունսը վէ տօղրուսը մէյտանա չէգմագ իչիւն ուզուն թահգիգաթ իճրա օլունսը։ Տիկէր պիր նօգթայա տախի ճէվապ վէրմէկէ մէճպուրըմ. 1893 սէնէսինտէ էրքէանը հարպ տաիրէսի պիրինճի շիպէսինտէ ֆիտիլէն գօնֆէրանսլար էնանսընտա իշարէթլէր (նօֆլար) ալընընը իտատա օլընը յօր։ Պուգօնֆէրանսլար իճրա իտիլտիկի զէման պէն Բարիզտէ տէյիլ իտիմ. վէֆաթ իթմիշ օլան բէտէրիմին ճէսէտի եանընտա իտիմ.

«Մանօվրալար խուսուսընտա իտիլէն ազվիյաթա տախի շուրասընը պէյան իտէրիմ քի, 1894 յունիստէ էրքէանը հարպէյէ տաիրէսինտէ միւսթախտէմ պիր թագրմ զապրթանա կէօնտէրիլէն բէտմի թահրիրաթը ումումիյէտէն պիր նիւսխէսի պանա տա կէվիշ իտի. պու թահրիրաթտա շիպէսիմզէ պտա օլան ասաքիր գրթաաթընա խրտմէթը ֆիլիյէտէ պուլընմամըզ էյճապ իթտիկի պիլտիրիլիյօր իտի. հարպէյէ նէզարէթինին պու պագտէ վէրտիկի գարար՝ պիր սէնէ էրքէանը հարպէյէ տաիրէսինտէ խտմէթ իթմիշ օլան զապրթանըն յուլիս, օգոս. վէ սեպտ. այլարընտա, վէ 5 սէնէ խտմէթ իտէն զապիթլէրին իսէ հոկտ. նոյ. վէ դեկտ. տէ մանօվրալարա կիթմէլերի էմր օլընը յօր իտի։ հալ պու քի պէն օ զէման հէնուզ էրքէանը հարպէյէ տաիրէսինտէ պիր սէնէ խրտմէթ իթմէմիշ օլատուղըմտան, մանօվրայա կիտէճէք զապրթանն խարիճինտէ պուլընտրըմ աշիքտար սրբ։

«Պուտան պաշգա Մատակասգար հագգընտա շահիտլէ պիր մուհավէրէ իթտիկիմ՝ խաթրըմա կէլմէյօր։ պիր մուհարէպէյէ իշթիրաք իթմէք արզուսընտա պուլընընդրըմը տէֆաթլա պէյան իթտիմ, պունը տա հէր զապիթ արզու իտիյօր։

«Խարիճիյէ նէզարէթինտէ ագրապամատն պիրինին պուլընտրը իտատա իտիլիյօր։ պէնիմ խարիճիյէ նէզարէթինտէ հիչ ագրապամ օլմատրընտան, չահիտին նէ տիմէք իսթէտիկինի անամայօրում։ Պէնիմ մուհարէպէ էանասընտա լէվազիմ վէ սէվգրյաթ իշլէրիյէ տէ մէշղուլ օլտուղըմը սէօյլէյօրլար. ֆելսֆագը լէվազիմաթ վէ մէէքիւլաթրն էանի սէվգինտէ սուբէթը մուհաֆազարը հագգընտա պիր լայիհանրն թէրթիպ պէնիմէ պիր գաշ զապիթէ իհալէ իտիլմիշ իտի։ Պու պապատ եազտըղըմզ լայիհա էլպէթ էրքէանը հարպ տաիրէսինտէ պուլընմագ կէրէք տիր։ Պու լայիհայը 1894 սէնէսի օգոստոսընտա իքմալ էյլէտիք։ պու իշլէր անլաշըլըրսա, տօղրուսը էլպէթթէ մէյտանա չէգար։»

ՐԷՆ ՄԻԻՏՑԱԻ ՈՒՄՈՒՄԻԹԻՆԻՆ ՊԻՐ ԹԱՀՐԻՐԱԹԸ ՈՒՄՈՒՄԻԹԷՍԻ

Րէն միւտտաիի ումումիսի թարաֆընտան Ֆրանսանրն պիւթիւն միւտտաիի ումումիլէրինէ սուրէթի զիյրատ տէրճ օլունան պիր թահրիրաթ կէօնտէրիլմիշ տիր։

«Ամիտ ալէամէթ վէ էմարէթլերի զիքր իտիլէն վէ ալաֆր. օգոստոս 14 բազար էրթէսի սապահընը Ռէնտէ ավօգաթ Մ. Լապօրիյի գաթլ իթմէկէ ճիւրաթ իտէն չախշրն արանմասը իչիւն ֆէվգէլատէ պիր զայրէթ վէ ֆաալիյէթ կէօսթէրիլմէսի ըճճա օլունը։

«Թէվֆիգի միւղաքէրէսի վար սրբ։

«Պոյ՝ 1մէթրօ 60 սանթիմէթրօ, եաշը՝ 25-30, հալի՝ պայազը, վիւճուտ՝ չիշմանճա, չէհրէ՝ եուվարլագ վէ տօլկուն, ըէնկ՝ էսմէր, թավ՝ տէսասս, պագըշ՝ սէրթ, սաչլար վէ պըյըգ՝ քէսթանէ ըէնկինտէ, գասքէթ՝ կիւլ ըէնկի, եուվարլագ, ճաքէթ՝ սիյահ, բանթալն՝ չէզկիլը, տար, կիւլ ըէնկի, գունտուրա՝ գապա։

ՐԷՆ ՄԻԻՏԱԻԻ ՈՒՄՈՒՄԻՍԻ ՕԳԹԱՎ ՄԱՐԹԼՆ

Թէվֆիգի վուգու պուլընընը թագտիրտէ թէլէկրաֆ չէֆիլէճէք։ Հիչ պիր սէմէրէ հուսուլէ կէլմէյէն թահարրիյաթ հագգընտա զապթնամէ թանզիմինէ հաճէթ եօգ տրբ. նահիյէ միւտիրլէրինի, գըր պէքճիլէրինի, ումումի զապրթաի տարիյէ մէմուրլարընը խապէրտար իթմէլի։

ՖՐԱՆՍԱՅԱ ՊԻՐ ԳԱՆԱԼ

Ֆրանսատա ֆէնտը հարպ նօգթայի նաղարընտան ֆէվգէլատէ հարը էհէմմիյէթ պիր գանալ քիչատ թասավվուր իտիլմէքտէ տիր։ Ֆրանսա զապրթանը պահրիյէսինտէն եիզպայը Վինեօ՝ պու պապատ Մատամ Ֆրանսէլ կազէթասընտա պիր մէգալէի մախսուսէ եազարագ շէյլէ տէմիշ տիր։

«Ֆրանսա՝ Տրէյֆիւս մէսէլէի միշքիլէսինտէն գուրթուլը գուրթուլմազ, քէնտի քէնտինի պուլաճագ, վէ Ֆաշօտա մէսէլէսինտէն պէրու Ֆրանսա էհալիսինտէ Ֆրանսա տօնանմասը հագգընտա հասրլ օլան սուի զանը թէպտիլէ չալըշաճագ սրբ։

«Պահրը Սէֆիտ իլէ Աթլանթիգ աէնիզինի պիրլէշտիրմէք իւզրէ Նարպոն իլէ Առաշօն արասընտա պիր գանալ քիչատ՝ Ինկիլիթերանրն պէօյիւք տէնիզ գուվվէթինի բէք զիյատէ սարսաճագ տրբ։ Մէզքիւր գանալ՝ ֆէնտը հարպ նօգթայի նաղարընտան էհէմմիյէթը աղիմէյի հալզ օլաճագ տրբ։ Ֆրանսա տօնանմասը՝ Ինկիլիթերա տօնանմասընա գարշը իքի գաթ արթըրըլաճագ տրբ։ Ճիպրալթար պօղազը՝ քէնտի էհէմմիյէթինի ղայգ իտէճէք տիր, վէ էկէր Սբանիա՝ կէօթա գալէսինի վէ սաիր գալէլերի պէօյիւք թօբրար իլէ սիլահլանդրրաճագ օլուր իսէ՝ ճիպրալթարրն էհէմմիյէթի պիւսպիթին ազալաճագ տրբ։

«Ինկիլիթերայա գարշը հէր հանկը պիր թէարրուզ իչիւն իգթիզա իտէն հազրըլըգլար՝ Ֆրանսանրն կէրէք Պրըթանեը էյալէթինտէ վէ կէրէք Պահրը Սէֆիա իւզրինտէ Բրօվանս էյալէթինտէ կէօրիւլիճէճէք տիր։ Մէզքիւր գանալ սայէսինտէ Ֆրանսա իսթէտիկի վագթ ճիպրալթարտան կէչմէյէ մէճպուր օլմագը Մանչ տօնանմասընը գուվվէթլէնտիրէպիլէճէք, վէ պու սուրէթլէ Ինկիլիթերանրն Մանչ տօնանմասընը տաղըթապիլէճէք տիր։ Մէզքիւր Ինկիլիզ տօնանմասը՝ Պահրը Սէֆիտտէքի Ինկիլիզ տօնանմասընա եարարմ իթմէք իչիւն ուզուն պիր եօլճուլրգ իթմէկէ մէճպուր օլաճաղընտան, Ինկիլթէրա սէվահիլինի Ֆրանսանրն Մանչ վէ Պահրը Սէֆիտ տօնանմալարը գարշըսընտա մուհաֆազարզ պրագաճագ տրբ։»

Եիզպայը Վինեօնրն թախմինէտ կէօրէ, մէզքիւր գանալրն քիչատը իչիւն պիր միլեառ ֆրանգ մասրաֆ քիֆայէթ իտէճէք տիր։

Պիր Ինկիլիզ կազէթասը՝ զիքր օլընան գանալատան պահս իթտիկի սրբատա, աթիաէքի միթալէյը տէրմէյան իթմիշ տիր։

«Մէզքիւր գանալ իւզերինտէ սէյրու սէֆէր իթմէք բէք միշքիլ օլաճագ տրբ։ Պիր Ֆրանսրզ ամիրալընընը՝ մէզքիւր տար գանալատան կէչմէք իչիւն օլճէսիմ զըրհրլարը թէհլիքէյէ իւգա իտէճէյինի զանն իթմէյիզ։ Գանալրն քիչատ մասրաֆը իչիւն թային օլընան 40 միլեոն Ինկիլիզ լիրասը՝ զայէթ ճէսիմ պիր մէպլաղ տրբ։ Ֆրանսա՝ եօյլէ թէհլիքէյի պիր թէչէպպիսէ էլ վուրաճագ եէրտէ, մէզքիւր մէպլաղ իլէ քէնտի տօնանմասընը իքի միսլինէ իպլաղ իթսէ տահա էյի եաբաբ։»

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ԽԱՐԻՃԻՑԷ ԿԷ ԲՕԼԻԹԻԳԸՅԷ

Ինկիլթէրա միսթէմիքաթ ումուրը նաղրըը Մ. Զէմպրէյինին թէլէկրաֆընա Թրանսվալ հիւքիւմէթինին վէրտիկի ճէվապ եվվէլքի կիւն Լօնտրայա վարիա օլմուշ օլմալը, Ինկիլիզ գապինէթասընա թահթը միւզաքէրէյէ ալընմշրը։

Կէչէն բազար էրթէսի կիւնիւ Բրուսիանրն Բիլաու նամ մէվգրինտէ Բարիզլի Միէլէր նամընա պիր Ֆրանսրզ՝ ճասուսլրգ չիպհէսիյէ թէվֆիֆ օլընրգ ֆէօնիկսէկրկէ կէօթիւրիւլմիշ, վէ եշասը թէհարրի օլունրգ, լաքին հիչ պիր շէյ չէգմամըշ սրբ։

Պէրլինտէ եէնի սէրայտա եվվէլքի կիւն խարիճիյէ նաղրըը Մ. տը Պիւլօվ՝ իմբէրաթօր վէ իմբէրաթորիցա իլէ պէրտպէր թատ իթմիշ տիր։

Եէվմը մէզքիւրտէ իմբէրաթորը միւշարէլէյհ՝ միւլթէյէ գալէմ բէյսի Մ. Լիւգանօվրն բարթթօսրը սիյնէտիքաէն սօնղրա, մէճլիսը միւքէլյա իճրաի բիյասէթ իթմիշ վէ պու մէճլիս 2½ սաաթ սիւրմիշ տիր։

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Շուբաթ Տէվլէթ Պիտայէթ Մաճքէմէսի պաշ մուավինի սաատ. Հիւսէյին էֆ. յէ թէրճիէն ուլա սընրքը սանիսի, Իզմիր բուսումաթ նէզարէթի մուհասէպէ պաշ քէաթիպի իզզ. Շիւքրի էֆ. յէ սանիյէ սընրքը սանիսի բիւթ պէյէրի,

Եավէրանը Շահանէէն սիւարի միրալայը սաատ. Ճավիտ պէյէ միրբիվալրգ (բաշալրգ) բիւթպէսի թէվճիհ պույրուլմուշ տրբ։

ՆԻՇԱՆ

Շուբաթ Տէվլէթ Պիտայէթ Մաճքէմէսի աղասընտան Դարօլիտիս, վէ թէմիզլի միւտտաիի ումումի մուավինի էմին էֆ. լէրէ 3 ինճի, վէ տէնիզ միւֆէթթիշլերինտէն Մուսթաֆա էֆ. յէ վէ Իզմիր Համիտի մէքթէպէ սէնայի գօմիսիոնը ազասընտան վէ միւթէպէրանտան Եուսուֆ օղլու Խարալամպօ էֆ. յէ 4 ինճի Օսմանի, վէ Գալաթա էմթաամի տախիլիյէ կէօմրիկի եօլը սալընը քիթապ մուայէնէ մէմուրը Ոսկեան Գրիգոր էֆ. յէ, վէ Գրզրբս ատասը էշրաֆընտան Տէյիրմէնլիք գազասը միւտիրի հաճի Նամի էֆ. յէ 4ինճի բիւթպէյէրինտէն Մէճիտի Նիշանը զիշանլարը,

Մէնթէշէ միւթէսարրֆը սաատ. Հըֆզի բաշա հազրէթլերինին պէօյիւք հարեմի հանըմ իլէ երզազը սաքերիյէ միւթեահհիւտլերինին Իսմաիլ բաշա հազրէթլերինին պիրատերի Իպրահիմ էֆ. հարեմինէ 2ինճի, վէ թապիպ գայմագամ-

)(75)(

ՄԱՐԿԸՐԻԹԻՆ ԳԸԶԸ

ՄԻԻԹԷՐԳՈՒՄԻ

ԱՆՏՈՆ ԱԼԻՔ

46.

Բասգալ Լանթիէ սէօյլէտիյէ սէօզլէրին հէր պիր քէլիմէսինի վէգն իտէրէք, սէօզէ պաշլատը։—Պիր ալաճագլըմ վար տրբ քի, հէր հալտէ եագընտա վէֆաթ իտէճէք տիր. պու ատամ իլէ պէյնիմիզտէ միւնագրտ օլան մուգավէլէ իգթիզասընճա պանա իգրազ իթմիշ օլարը ճէսիմ պիր մէպլաղը, վէֆաթընտան սէքիզ կիւն սոնրա վարխինէ թէէտիյէ վէ իֆա իթմէյէ մէճպուրըմ։ Իմտի Բօպէր Վալէրանրն բարալարը էլիմէ կէչմէկտէն պու ատամ էօյիւ վէբիրսէ պէնիմ իշիւն սէլամէթ քէօշէսի գալմագ...անլատրն մը։

—Անլատրմ. պօրճուն նէ՞ գատար տրբ։

—Պիր միլեօն ֆրանգ, վէ պունըն պիր սէնէլիք ֆաիզի։

—Վարիս քիմ իսէ, ամամա սուլհա եաթմա՞զ մը։

—Խայրբ, վարիսի կէնճ պիր գըզ տրբ քի, ասլա միւսատատ իթմէյէճէյինէ էմինիմ։

—Էքսէրիա դատրն գրսմը իչէն անլամագ։ Ալաճագը օլտուգլարը կիպի բարալարը իսթէրէր...պիլիրիմ...Ալաճագը քի՞մ տրբ։

—Գօնթ տը Թէրրիս...

—Վարիսի՞։

—Վարիսի պիր թանէճէք գըզը տրբ։ Պու գօրճուն Թէէտիյէսինի Թէէսիր իթմէք իւզրէ պիր Թէրթիպ տիւշիւնմիշ իտիմ...եանի գօնթ սաղ իքէն, օղլումը՝ գօնթուն գըզը վէ վարիսի Օնօրին տը Թէրրիս իլէ էվլէնտիրմէք...

—Բէք կիւզէլ Թէտպիր։

—Անճագ օղլումըն տա գըզրն սէրվէթինէ մուատիլ պիր սէրվէթէ մալիքօլմասը վէ հիչ օլմազսա իլէրիտէ մալիք օլմասընա պիր իւմիտ պուլընմասը մէշլուբ օլտրզը ճիհէթլէ, պու իգտիմամ միւմքին օլամատը...պատրզրմ Մատամ Մարկիրիթ Պէրթէն՝ եէկէնինի բէք զիյատէ սէվտիյի ճիհէթլէ, գալգտրմ Բօմիլեիյէ կիթտիմ վէ օղլումա պա մուգավէլէնամէ պիր միլեօն ֆրանգ Թէէմմինի իթմէսինի բէճա իթտիմ. լաքին օ տա գըզրնընն հայաթտա օլտուղընը պիլտիյի ճիհէթլէ, սէրվէթինէ տօգունմագ իսթէմէտի։

—Գօնթ տը Թէրրիսին էօյճէճէյի մուհագգա՞գ մը տրբ։

—Հիչ գուրթուլրզ եօգ։ Զաթէն պէշ այտան պէրու հէքիմէրին պիրէ պիլմէտիյի պիր իլաճ սայէսինտէ եաշայօր։

—Օ իլաճ նէ՞ իմիշ։

—Մ. տը Թէրրիս չօգ եօլճուլրգ իթմիշ տիր։ Պու խասթալրդա Հինտիսթանտա միւգթէլա օլմուշ վէ իլաճընը տա Հինտիսթանտան կէթիրմիշ պիր նէվի զէհր քի, պու խասթալրդա եարայօր։

Լէորօլտ պու խուսուստա տահա զիյատէ Թաֆսիլաթ վէ իյզահաթ իսթէսիքատ, Բասգալ մէկքիւր մուալիճէ հագգընտա գօնթ տը Թէրրիսին իթմիշ օլտրզը հիքեայէյի Թէքրար իտէրէք, մէկքիւր իլաճը ալտրգտան սոնրա պիր սէֆա կէօզիւ էօնիւնտէ գօնթուն տիւշար օլտրզը հալի Թաֆսիլ էյլէտի։

—Նէ՞ տիյօրսըն, ահմէք քի պու ատամ ատէթա վիճուտրընը զէհր տէքսր իթթիհամ իթմիշ։

—Շիւպհէսիզ։ լաքին պու զէհր իլէ եայայօր։

—Նա՞սրլ...հալ պէօյլէ իսէ, սէնճէ եանի պիզճէ պունտան իսթիֆատէ իտէճէք պիր ճիհէթ վար։

—Անլայամատրմ։

—Գօնթ պու իլաճը կիզլի կիզլի ալըյօրմը։ տէյի՞լ մի։

—Եվվէթ, պէնտէն պաշգա պիլէն եօգ։

—Պունտան նէ վէճհ իլէ իսթիֆատէ իտէպիլէճէյիմիզի էլան անլայա՞մատրն մը։

—Ֆարզ էթ քի, պիրիսի միւտտաիի ումումիյէ իմզասընը պիր մէքթուպ եազտա վէ գըզրընն բէտէրինի զէհրլէմիշ օլտուղընը իհպար իթսէ...տէրհալ նաչրն թէչրիհինէ միւսարէաթ իտիլէճէյի վէ ֆիլհագիգա գօնթուն թէսմիմէն էօյմիշ իտտակի մէյտանա չէգաճաղը պի իշթիպահ տրբ...չու հալտէ Մատամզէլ տը Թէրրիսին Թէվֆիֆ վէ մուհաքէմէ վէ մահքիմ իտիլճէճէյի մուհագգագ տրբ։ Մահքէմէ Թարաֆընտան սուրէթը բէտմիյէտէ գօնթուն էմվալինի իտարէյէ մէմուր նասպ իտիլինճէյէ տէկէն, սէն պօրճը օլտրզը մէպլաղը Թէէտիյէ էտէպիլիրսին։

Բասգալ Լանթիէնին պէնզի քիչ քէսիլիպ, տատէթա թիթրէմէյէ պաշլատը։

Լէորօլտ խաթիհզաքարանէ պիր Թավ իլէ։—Հալինտէն զանն իտէրսին քի, գօրգունտան Թիթրէյօրսըն։

—Գօրգմայօրում, լաքին պէն քէնտիմ պու սէնին գուրարդրն Թէրթիպի էլիմ իլէ պօզմուշըմ տա օնտան տօլայը սըգըլըյօրում։

—Նէ՞ սուրէթլէ պօզմուշսըն։

—Պէնիմ տէ սէնին կիպի ֆիքրիմտէն կէչտի քի, պու ատամ էօյտիքտէն սօնրա, պիրիսի ալէյհինտէ չիւպհէ իտիլէրէք մահքիմ իտիլիր, պունրն էօնիւնա ալմասը զըմիրնտա գօնթուն նաղարը տիգգաթընը ճէլպ իթտիմ։

Լէորօլտ եավաշճա։—Պու տէրէճէ ահմագլրգ Թէսավվուր օլունո՞ւր մը։—տէտի իսէ տէ, Բասգալ պունը իյիթտի. անճագ հիտտէթլէնմէյիպ։—Եվվէթ, հագգընը վար, սահիհէն ահմագլրգ իթմիշիմ։ Գօնթ տը Թէրրիսէ էմալ գապլինտէն օլարագ պիր հիքեայէ սէօյլէտիմ. պու հիքեայէ բէք զիյատէ քէնտիսինի Թէէսիր իթտի, վէ վէֆաթընտան սօնրա եանընտա պուլընանլարտան պիրինի մահքիմ իտիլիր գօրգունսյա, Թահրիր իթմիշ օլտրզը սէրկիւզէլթնամէսինի սօնունա՝ խասթալրզընա տաիր պիր ֆրզրա իլավէ իտիւ, պու խասթալրզը գարշը նէ մուալճէճ գուլանմըշ օլտուղընը զիքր իթտի։

—Պու իլավէյի սէնին էօնիւնտէ՞ մի եազտը։

—Խայր. լաքին հէր հալտէ օ ագլամը եազմըշ օլմասը լազըմ կէլիր։

—Կիւզէլ պիր նասիհաթ վէրմիշսին. տօղրուսը տիյէճէք եօգ, պու սէրկիւզէլթնամէ տէտիյին չէյտէն գրզընն խապէրի վա՞ր մը տրբ։

—Խայր, պապասընրն վէֆաթընտան սօնրա, խապէրի օլաճագ տրբ։

—Նէ՞րէտէ սագլայօր։

—Եազը օտասընտաքի չէքմէճէսինին իչինտէ։

—Զէքմէճէ քիլիալո՞ մի տիր։

—Եվվէթ։

—Անախթաբը՞։

—Անախթաբընը տիկէր անախթաբլար իլէ պէրապէր քէնտիսի պիզզաթ հրքզ իտիյօր։

—Պէօյլէ օլտուղընա էմի՞ն մի սին։

—Հիչ չիւպհէմ եօգ։

(Տէվամ)

րընան Արիսթիտի պէյլեն զէվճէ-սինէ Յինճի բիթպէսէն Նէքիզատ Նիյանը Հիմայուն։

Յարուխան սանճաղընտա Ագհի-սար գաղասը Թիճճարընտան վէ Թէպասի տէվլէթը Ալիյէտէն Ան-տոն Զէմիրի էֆ.յէ Սէնայիի Նէ-ֆիսէ մէտլեասը իհսան պույրուլ-մուշ տըր։

ԱՂՀԱՐՀՈՒԹԻՒՆ

ԵՈՒՄՈՒՐՃԱԳ ԽԱՍԹԱԼԸՂԸ

Օրօրթօտա զուհուր իտէն եու-մուրճագ մէզքիւր լիման Թի-ճարէթինի եարըմ միլէօն տօլար զարար օղրաթմըշ տըր։ Օրօրթօյա կէմտէրիլէն Սբանեօլ Թապիպէրի՝ Բօրթուկալ հիւքիւմէթի Թարա-ֆընան էլէ ալընան սրհհիյէ Թէա-պիրլէրինին քեաֆի օլմատըղընը սէօյլէյօրլար։ Սբանիա հուտուտըն-տա պիր չօգ Թէհլաֆիզխանէլէր եարըլմըշ տըր։ Բօրթուկալան կէ-լէն եօլճուլար Լիզպոնտա տախի պիր քիչինին եումուրճագա Թու-թուլըղընը սէօյլէյօրլար։

Մարիտին ըէսմի կաղէթասը՝ աթըպպա վէ Բօրթուկալ հուտուսը կէսմիւք մէմուրլարը վէ եօլճու-լարը իչին մուֆասսալ Թալիմաթ նէյր ըթմիշ տիր։

—Իսքէնտէրիյէտ էվվէլքի կիւն եումուրճագ վուգուաթը օլմամըշ տըր։

—Իթալիանըն սրհհիյէ իտարէսի՝ կէօյա Իթալիատա պաղը չիպհէ-լի խասթալըգլար վուգու պուլը-ղընա տաիր մէմալիքը էճենէպիյէ-տէ տէվէրան իտէն չայիայը սուրէ-թը գաթիյէտէ Թէքզիպ իտիյօր։

—Պիլումում սրհհիյէ մէմուրլա-ըընա չէքիլէն Թէյէկրաֆիրն սուրէ-թի տիր։ «Օգոստ. 4/16 Թարիխինտէն ի Իթալիայէն Բօրթուկալ սահիլ-ի մի վարէտաթընա գարյը Մէճ-լիսը Սրհհիյէ գարարը.յլա 10 կիւն-լիք գարանթինա գոնմուշ տըր։»

«Միւֆէթթիյը ումումի»
«Գոճեօնի»

Ս. ՓՐԿԻՉ ԽԱՍԹԱԽԱՆԷՍԻ

Հոգաբարձութիւնս չնորհակալու-Թեամբ կը ծանուցանէ Թէ՝ անցեալ յուլիս ամսոյ մէջ հետեւեալ նուիրա-տուութիւններն եղած են Հիւանդանոցիս.

Վսեմ. Տօքթ. Միքայէլ էֆ. Խօրա-սանճեան վեցամեայ նուէր 1296 ղ.։, Ազն. Տօքթ. Յարութիւն Խան Թիր-եաքեան 540, Գալամիտի Նիսիմ Միզ-բահի և Ընկերութիւն բնակեալ յԱն-վերս, ձեռամբ Սարգիս էֆ. Ճանիկ-եանի (100 ֆր.) 475, Ազն. Տօքթ. Ինդիրեան էֆ.՝ յուլիս ամսական 216, Գասառացի Բարեսէր Ոմն՝ ձեռամբ Բիւզանդ էֆ. Քէչեանի 108, Ազն. Տիկին Ռեբեկա Ագաբայլեան, Պետ-րոս էֆ. Տօպրաչեան՝ Ատաբազարցի 60ական, Բարեպաշտուհի Տիկին մը ըստ իւր ուխտի 54, Տիկին Պարգեւու-հի Ն. Սօֆեան՝ Գնճլարցի 30, Համ-բարձում էֆ. Փանոսեան վան հոգւոյ հօր իւրոյ Գրիգոր Փանոսեանի Վա-նեցի 30, Համբարձում էֆ. Վարժա-պետեան 20, Արժ. Արխատակէս քհնյ. Մխեան՝ Օվանդցցի 16 ղ.։

Գումար 2905 ղրուշ։

Ազնուափայլ Տիկին Նուարդ Գ. Կիւլպէնկեան ի Լօնտոն 74½ մէթր է-լաստիք մուշամպա սաւանցու։

Մեծ. Համբարձում էֆ. Փանոսեան վան հոգւոյ հանգուցեալ հօրն Գրի-գոր Փանոսեանի Վանեցի 2 հատ կրա-բուած ոչխար (45½ քգ.) և 100 քիլ-ո հաց։

Բարեսէր Ոմն Մ. Ֆ.՝ 1 կարուած ոչխար (16 քգ.)։

Տէր եւ Տիկին Կարապետ էֆ. Զիլ-ճեան 1 ոչխար։

Ստեփան էֆ. Գավանոզեան 1 ոչ-խար։

Սամիկ էֆ. Ղ. Պարտիզպանեան 600 պրակ սիկարի թուղթ։

Նաչիա էֆ. Խաչատուրեան 2 շիշ «վէն տէմոկլօպին», 2 տուփ «տրաժէ տէմոկլօպին» և 2 շիշ «սիրօ տէմոկլօ-պին։»

Բարեսէր Ոմն 560 հատ ձմերուկ։

Բանկաբանաձառ Բարասկեվա 78 քգ. սօսաթէս։

Հոգաբարձութիւնս նոյնպէս չնորհա-կալութիւն կը յայտնէ հետեւեալ սափ-րիչ արհեստաւորաց որք իւրեանց բա-բի սովորութեան համեմատ յուլիս ամ-սոյ մէջ եւս երեք անգամ ի Հիւան-դանոց և յՈրբանոց այցելելով անձնուի-րաբար ածիլեցին բոլոր պատսպարե-ալներն։

Գումարուեն ուսթա պաշի Աբթին աղա, Սամաթիոյ եէնի Մահալլէէն Մ. Համբար և Պետիկ աղա, Սամաթիոյ Տամկաճիի սրճարանէն Ալիքսան աղա, Գումգարուէն բէրուքէր Փիլիպոս, Մ. Կարապետ աղա՝ Պրուսացի, սափրիչ Աղաման և Գրիգոր աղա, Բարմագ Գարուէն Մհի. Յակոբ աղա Խրիմբրե-եան, Սամաթիայէն բէրուքէր Յովհան-նէս աղա Գրիգորեան, Հէրակլէս Գա-լբակճեան, Տիրան Յակոբեան, Գրիգոր Զաքարեան և Յովհաննէս Միքայէլեան։

ի Դիմաց Հոգաբարձութեան
Ազգ. Հիւանդանոցի

Ատենադպիր Վ. Ատենապետ
Գ. Մ. ԱԼԵԱՆԱՓԵԱՆ Տ. Ս. ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ
Կ. Պոլիս 10 օգոս. 1899

(ԿԷԼ+)

ՄԻԻԹԷՖԷՐՐԻԳԱ

Պայազիտատ պիր լօգանթատա չալըշան պիր Իսլամ՝ տիւն պու-չագլա քէնտի քէնտիսինի եարալա-մըշ տըր։

—Սթանպօլտա Տէմիր Գաբուտա Տօգ. Ալի էֆ. Նամընտա պիրի՝ 16 եաշընտա Նէմչէյի պիր գըզա իլաճ վէրիր. գըզ՝ իլաճը եէտիքսէն սօնրա խասթալըզը տահա զիյատէ արթմասը իւզէրինէ, գըզըն բէտէրի զապրթայա միւրաճաաթլա Զապ-թիյէ աթըպպա տտիրէսի ազա-սընտան սատատ. Սիմոն պէյ Թէտա-վի իչիւն մէզքիւր էվտէ պուլուն-տրգտա, Ալի էֆ. տէ էվվէ կի-տիպ գըզըն խասթալըզընըն արթ-տրզընը կէօրմէսիյլէ, «վա՛յ, սէն պէօյլէ խասթալանտրն հա՛, պէն տէ քէնտիմի էօլտիրէյիմ» տէյէ-րէք չագը իլէ քէնտի քէնտիսինի իքի եէրինտէն եարալամըշ տըր։

—Պէյօղլունտա Թարլա Պաշընտա սաքինէ Մարիկօ Նամընտա 20 եա-շընտա պիր գըզ՝ հէր նէ սէպէպէ մէպնի իսէ քէնտի քէնտիյի էօլ-տիրմիշ տիր։

—Ձէմալ Նամընտա պիրի պուն-տան 4 կիւն էվվէլ կէյպիզէտէ Մէր-քէպլի քէօյինտէ Սալիհ իսմինտէ պիրիյլէ դավկա իտէրէք, Սալիհ՝ ձէմալը պուչագլա գարընընան եարալամըշ տըր։ Մէճրուհ Թէ-տավի օլունմագ իչիւն գայրգլա Տէրսաատէթէ կէլմէքտէ իքէն, եօլտա վէֆաթ ըթմիշ տիր։

— Նէմչէ բօսթախանէսի մէ-մուրլարընան Նիվօլիօ իսմինտէ պիրի՝ Մէնրէր նամ ըթալիա մա-յէթ վարօրը բօսթաճրսը ձիվանիյի եանընա ալըպ տիւն երինէ Լօյտ վարօրլարընան պիրինէ կիտէրէք, վէ մէզքիւր վարօրտան պիր խայլի ըիվօլվէր ալարագ իւզէրլէրինէ եէրլէշտիրմիշլեր, վէ սանտալ պինիպ ըրլթրմա չըգտագլարը սրրատա կէօմրիւք մուհաֆազա մէմուրլարը Թարաֆընտան Թու-թուլմուշլար տրը։ Իւզէրլէրինէն 12 ըէվոլվէր իլէ 2 Մավզէր ըէվոլ-վէրի զուհուր ըթմէքլէ զապթ ու միւսատէրէ օլընարագ հագգլար-ընտա մուամէլէի նիզամիյէ իճ-րա օլունմագտա տըր։

—Սէլանիքտէ Վարտար սօգա-ղընտա Սիւլէյման իսմինտէ իքի քիչի պիրպիրիյլէ գավկա իտէրէք, պիրի տիկէրինի ըէվոլվէրլէ էօլ-տիրմիշ տիր։

— Պէյգօղա Թապի Գըլընճը քէօյիւ էհալիսինտէն 14 եաշընտա պիր Իսլամ տէլիգանլըսը՝ 15 կիւն-տէն պէրու ղայպ օլուպ, զապրթա-ճա արանըլտրգտա, պիչարէնին ճէսէտի մէզքիւր քէօյիւն պիր սա-աթ էօթէսինտէ պուլընան օրման-տա բարչա բարչա իտիլտիկի հալ-տէ պուլընմըշ, վէ էլպիսէլէրի տա-խի քէմիքլէրիյլէ պէլապէր հիւ-քիւմէթ տաիրէսինէ կէօթիւրիւլ-միշ տիր։ Դաթիլ չիտտէթլէ արա-նըլըյօր։

—Տիւն սապահ ըրխթըմըն լիման էօնիւ աչգալարընտան պիր ինսան նաչը զուհուր իտէրէք, Բում զան-նըյլա Գալաթատաքի Բում քիլի-սէսինէ նագլ օլունմըշ իսէ տէ, մուախիսէրէն իճրա իտիլէն Թահ-գիգաթտա՝ Ազազ-Գարուսը աչը-ղընտա պունտան պիր այ էվվել պիր Ինկիլիզ սէֆինէսինտէն քէօ-միւր չըգարմագտա իքէն տէնիզէ տիւշիւպ պօղուլմըշ օլան Դաւիթ իսմինտէ 25 եաշընտա պիր տէլի-գանլընընն նաչը օլտուզը անլաշը-ըլըպ, Գալաթա Մ. Լուսաւորիչ քիլի-սէսինէ նագլ օլունմըշ տըր։

—Տիւն սապահ Հոմիլոն նամպիր Ինկիլիզ սէֆինէսի Սալը Բազարը էօնիւնէ կէլտիքտէ, Ֆօքսա նամըն-տա պիր Եունան սէֆինէսինէ չար-բարագ հէր իքիսիտէ ճիւզիճէ խա-սարտիտէ օրմուշլար տըր։

—Էվրօպատա չինգօնըն ֆիյաթը 1 ֆր. տիւշմիշ տիր։

—Յօմա իլէ Սանտրկը զազալ-ը արասընտա էվրադը Թիճճա-րիյէ իլէ ատի վէ Թէահհիւլի մէք-թուպլար Թէաթիսինէ պաշլանմըշ տըր։

— Կէչէն սալը կէճէսի սապահ գարյը Թագսիմտէ Դարամանը պա-գալ Նիգօլինին տիւքքեանընտան չըգան եանկը հագգընա զապր-թաճա իճրա օլընան Թահգիգաթ-տան անլաշըլտրգընա կէօրէ, մէր-գում Նիգօլի՝ ազշամ սաաթ 2 գուշ-չագտա էվնէ կիթտիքտէ, չրրաղը Սթավրի՝ եօգարրտաքի օտայա չը-գըպ մէմիէքէթինէ պիր մէքթուպ եազարգտան սօնրա եաթմըշ, վէ պիր գաչ սաաթ սօնրա ուլանտրգ-տա, ուսթասընը սանտրըղընը գը-բարագ տէրուինինէ պուլունան 25 լիրա մըգտարը բարայը ալըպ եա-թաղընին արասընա սօգմըշ, վէ պա-տէհու պիր Թագըմ կաղը ֆիթիլ-էրի սիւբիւրկէլէրին իւզէրինէ գօ-յուպ աթէշլէմիշ, վէ Թէմամաթէշ-թավանա սարտրըղընտա եաթաղընը ալըպ գաչմըշտրը։ Մէրգում Սթավ-րի՝ Թուքթուրը, վէ ճինայէթինի Թէմամըյլա իգդար ըթմիշ տրը։

— Իքի սէնէտէն պէրու Ա.Մասիա պիտայէթ մահքէմէսի ճէզա տաի-բէսինտէ մուհաքէմէսինէ տէվամ օլընան կիւրճի Էմին՝ ըէֆիգ-էրիյլէ օն կիւն մուզատտէմ մէզգուճ պուլընաբգլարը գօվուշընն Թավա-նընը տէլէրէք գաչմագտա օլտրգ-լարը խապէր վէրիլմէսիյլէ տէրհալ ըթթիխազ իտիլէն Թէտպիրլէր սա-յէսինտէ մահկամօլարտան հիշ պի-րի գաչմաղա մուվաֆֆագ օլամմըշ, վէ մէրգումլար տէրտէսաթ իտիլ-էրէք, այրընա պիր մահալէ Թէվ-գիֆ օլընմըշ տըր։

—Գօնեա վիլիսի տէվլ. Ֆէրիտ բաշա հազրէթլէրիինին վէզարէթ Մէնշուրընը գայմագամ Ֆէհիմ պէյ էվվէլքի սապահ Գոնեայա կէօ-թիւրմիշ տիր։

—Իզմիր Թիւճճարընտան Հասան Դաուրի էֆ. եէնի ինճիր մահսու-լընան պու սէնէ իլք տէֆա օլար-ագ կէչէն ճումա էրթէսի կիւ-նի Լիվրբուլա 10 չուվալ վէ 9 սան-տրզ ինճիր կէօնտէրմիշ տիր։ Պու ինճիրլէրին եիւքլէնմիշ օլընը-ղը արապալար պայրագլար իլէ տօնատըլ-մըշ, վէ կէօմրիւկէ գատար չալկը-լար չալընարագ կէօթիւրիւլմիշտիր։

— Կէչէն բազար էրթէսի կիւնի Իզմիրէ 320 իսլամ մահաճիրի տա-հա կէլմիշ տիր։ Կէչէն ճումա կիւ-նի Իզմիրտէն Սուրիայա 600 մուհա-ճիր, վէ մուհաճիրլէրին իսքէնտէրնա ատրֆ իտիլմէք իչիւն 100,000 ղրշ. կէօնտէրիլմիշ տիր։

ԷՅԼԻՒ ՂԱՅՊ ՕԼՄԱԶ

Դահիրէ մո-խուպէրեբեդին պէրէնպէ.

Հէր քիմ պիր էյլիք եարբպ տա անընն հիւսնի Թէսէսիրինի հրսս ըթ-միշ վէ ֆէվվաֆտ վէ մուհասսէնա-թը եալընը քէնտիյէ հասր ըթ-մէմիշ իսէ, օ ատամ մէրհամէթ սահիպի պիր քիմսէ օլուպ, հէմ-շէհրիլէրինին մէտհ ու սիթայիշինէ լայըգ տըր։

Գահիրէտէ էճզաճը Մ. Է. Շիա-մա՝ նէչը իտէճէկիմիզ պիր մէք-թուպտա Թէսէլլիպախշ պիր մի-սալ կէօսթէրիյօր։

Մ. Շիամա պէրվէճէհը աթի եա-ղըյօր։

«Մէնենուֆիչ էյալէթինտէ Պէ-թանու էհալիսինտէն Ապտէլ Հա-միտ պէյ՝ չօգտան պէրու հազմ-սըզլըգտան վէ սըգ սըգ միյտէ, պաղրբսագ վէ գարաճիյէր աղբր-լարընտան մուզտարըպ օլուլյօր իտի. պունտան մաատտա սընըրլարը դա-յէթ զայիֆ օլուպ, բէք բահաթ-սըզ օլտուզընտան, իչինի կիւճինի Թէմամըյլա պըրագմըշ իտի։ 1899 ապրիլ իպթիտասընտա, կէլտի պէ-նի կէօրտիւ. հալի բէք ֆէնա իտի։ Պիչարէ տօսթումդն պու հալինտէն չօգ միւքէտտէր օլտում, վէ եիւ-զիւնին սօկունլըղընտան անլաշըլ-տըղը իւզրէ պու ֆէնալըգլարընն քեաֆֆիյէսի պէօյիւք պիր գան զա-ֆիքընտան իլէրի կէլտիկի միւլա-հազասըյլա Տօգթ. Ուիլեամընն Բինգ հապլարընը իսթիմալ ըթմէ-սինի մուսիրրանէ թավսիյէ իթթիմ. Ֆիլհագիգա պու հապլար՝ գանա վէ սընըրլարա գուվվէթ վերտիք-լէրինտէն, հայինտէ պիր հիւսնի Թէէսիր վէ Թէպէտտիւլ հասըլ ի-տէճէքլէր իտի։

«Պիրինճի գուֆուտա ազիզ տօս-թում քէնտիյի էյիճէ պուլմուշ, պէչինճի գուֆուտա գուվվէթի եէ-բինէ կէլմիշ, եէմէյի հազմ ըթմէ-կէ վէ եիւզիւ կիւմէյէ պաչլամըշ, վէ էվվէլքի կիպի իւղէրինէ պիր զայրէթ վէ չաչուրլըգ կէլմիշ տիր։ Օ զէմանտան պէրու տօսթում՝ միյէսսէր օլտուզը հիւսնի Թէճ-բիպկէնին մուհասսէնաթընը Խալը-նըզ քէնտիյէ հասրիթմէյիպ, Բինգ հապլարընը պիր խայլի գանսըզ կէնճ գըզլարա վէ աղըր խասթա-լըգլարը պուլընան քիմսէյէրէ Թավ-սիյէ ըթմիշ տիր։ Համիտ պէյ պանա եազտրդը մէքթուպլարտա, էօյլէ պիր սատէ վէ մուէսսիր իլաճ սալըգ վէրտիկիմտէն տօլայը պա-նա Թէչէքքիւրլէր պէյան իտէրէք, մէզքիւր իլաճտան չօգ մուհասսէ-նաթ կէօրտիկինի իչար ըթմիշ տիր։

«Պու հալլէրի նէչը իտէրէք զան-նըմ հագկի պիր վազիյֆէի ինսա-նիյէթքէարանէ իյֆա իտիյօրըմ, զիրա մէզքիւր հապլար՝ հիչ պիր վազթ հիչ պիր ֆէնալըզը մուճիպ օլամազլար։»

Կէրէք պիր աղըր խասթալըգ-տան վէ կէրէք հազմսըզլըգտան գանտա գուվվէթ գալմայընճա, աղալար զայրֆիար վէ գան մուն-թազամ սուրէթտէ ճէվէլան ըթ-մէյիպ վիճուտը մուամէլէսի պօ-զուլըր։ Գան հիւսնի ճէվէլան ի-տէպիլմէք վէ վազիյֆէսինի հիւս-նի իյֆա էյլէյէպիլմէք իչիւն օնա գուվվէթ վերմէք իգթիզա իտէր։ Հէր գան զաֆը վուգուաթլարընտա Բինգ հապլարը բէք պիրպիր տիր։

Բինգ հապլարը՝ պիթիւն էճ-զախանէլէրտէ պուլընը։ պունընը-լա պէրապէր Տէրսաատէթտէ Գա-լաթատա Օսմանը Պանգասը սը-բրասընտա «Էգզոսիգ Գոօբէրաթիվ Սօսիէթէ» տէբօսընտա տախի պու-լընը։ Գուֆուսը 16, վէ 6 գուֆուսը 90 ղրուշ տըր։

ԻՏԱՐԷԻ ՄԱԽՍՈՒՄԷ

Կէլէճէք բազար կիւնիւ Ատալար բիւկեհրընտա՝ գայրգ եարընը իճրա օլընաճաղընտան, մաթպու իլանտա մուհարբէր Ատալար սէֆէրլէրի պէր վէճճը աթի իճրա օլընաճագ տըր։

Ճումա էրթէսի կիւնիւ ագշամը.
Քէօրբիւտէն Ատալար վէ Անա-տօլու ճանիպինէ

Սր. Տ.
8 45 Գընալը, Պուրկազ, Հէյպէլի, Պէօյիւք Ատա
9 30 Հէյպէլի, Պէօյիւք Ատա
10 Հէյպէլի, Պէօյիւք Ատա, Գաբ-թալ, Բէնտիք
10 40 Մօտա, Գալամըշ, Ճատը Պօս-թանը, Պօսթանճը, Մալ-թէբէ, Պէօյիւք Ատա, Հէյ-պէլի
11 Գընալը, Պուրկազ, Հէյպէլի, Պէօյիւք Ատա

Բազար կիւնիւ Ատալար վէ Անա-տօլու ճանիպինտէն քէօրբիւյէ.

Սր. Տ.
11 Պէօյիւք Ատա, Հէյպէլի
11 45 Պէօյիւք Ատա, Հէյպէլի, Պուր-կազ, Գընալը
11 30 Բէնտիք, Գաբթալ, Պէօյիւք Ատա, Հէյպէլի (Պէօյիւք Ա-տատան սաաթ 12յի չէրեկ կէչէ)
1 45 Հէյպէլի, Պէօյիւք Ատա, Մալ-թէբէ, Պօսթանճը, Ճատը Պօս-թանը, Գալամըշ, Մօտա
8 30 Պէօյիւք Ատա, Հէյպէլի
8 45 Բէնտիք, Գաբթալ, Պէօյիւք Ատա, Հէյպէլի, Պուրկազ, Գընալը (Պէօյիւք Ատատան սաաթ 9½տա)
10 Հէյպէլի, Պէօյիւք Ատա, Մալ-թէբէ, Պօսթանճը, Ճատը Պօսթանը, Գալամըշ, Մօտա, Գաբրքէօյ
10 30 Պէօյիւք Ատա, Հէյպէլի, Մօ-տա, Գաբրքէօյ
11 Պէօյիւք Ատա, Հէյպէլի

Բազար կիւնիւ քէօրբիւտէն Ատա-լար վէ Անատօլ ճանիպինէ

Սր. Տ.
12 30 Գընալը, Պուրկազ, Հէյպէլի, Պէօյիւք Ատա
1 Գաբրքէօյ, Մօտա, Հէյպէլի, Պէօյիւք Ատա

ԻԻՆԻՕՆ

ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸ

ԲԱՐԻԶՏԻ ՊԱՆԳ ՍՕԳԱՂԸՆՏԱ 15 ՆՈՒՄԷՐՕՏԱ ՄՈՒԷՍՍԷՍ

ԵԱՆԿԸՆ ՇԻԼՊԷՍԻ 1828ՏԻ ՄՈՒԷՍՍԷՍ

1828 L'UNION DE PARIS

ԷՕՄԻԼԻ ՇԻԼՊԷՍԻ 1829ՏԱ ՄՈՒԷՍՍԷՍ

Սէրմայէ վէ իհթիյաթ Ֆրգ.	94 միլ.	Սէրմայէ վէ իհթիյաթ Ֆգ.	135 միլ.
1896 սէնէսի վարիտաթը	» 18 »	Վէրիլէն Թազմինաթ	» 90 »
Վէրիլէն Թազմինաթ	» 215 »	Սիկուրթա օլընան մէպլղ.	» 246 »

Գումանեատրն Պանգասը՝ ՕՍՄԱՆԸ ՊԱՆԳԱՍԸ ՏԸՐ.
Թիւրքիա ամէնթէլիկինին միւտիրի՝ ՍԻՄՕՆ ԷՖ. ԳԱՅՍԷՐԼԵԱՆ.
Էօմիւր սիկուրթասը չիւպէսի միւտիրի՝ ՄԻՀՐԱՆ ԷՖ. ՏԷՐ ՆԵՐՍԷՍԵԱՆ։
Գալաթատա Օսմանը Պանգասընին գասրը-ընտա Թահթապրուն խանընտա։

1 15 Գալամըշ, Ճատը Պօսթա-նը, Պօսթանճը, Մալթէ-բէ, Պէօյիւք Ատա, Հէյպէլի
1 45 Գընալը, Պուրկազ, Հէյպէլի, Պէօյիւք Ատա, Գաբթալ, Բէնտիք
2 15 Գաբրքէօյ, Հէյպէլի, Պէօ-յիւք Ատա
10 15 Գընալը, Պուրկազ, Հէյպէլի, Պէօյիւք Ատա, Գաբթալ, Բէն-տիք
10 40 Մօտա, Գալամըշ, Ճատը Պօս-թանը, Պօսթանճը, Մալ-թէբէ, Պէօյիւք Ատա, Հէյ-պէլի

Բազար էրթէսի սապահը Ատա-լար վէ Անատօլ ճանիպինտէն քէօբրիյէ

Սր. Տ.
12 15 Պէօյիւք Ատա, Հէյպէլի, Պուրկազ, Գընալը
12 30 Պէօյիւք Ատա Գաբրքէօյ
12 45 Հէյպէլի, Պէօյիւք Ատա, Մալ-թէբէ, Պօսթանճը, Ճատը Պօսթանը, Գալամըշ, Մօտա
1 15 Բէնտիք, Գաբթալ, Պէօյիւք Ատա, Գընալը (Պէօյիւք Ատա-տան սաաթ 2ստ)
2 Հէյպէլի, Պուրկազ
3 15 Պէօյիւք Ատա, Հէյպէլի, Պուր-կազ, Գընալը
1 30 Եալբվա, Պէօյիւք Ատա, Հէյ-պէլի, Գաբրքէօյ (Պէօյիւք Ատատան սաաթ 4ստ)։

ՊԷՐՊԷՐԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

ԳԻՇԵՐՈՒԹԻԿ ԵՒ ՅԵՐԵԿՆԱՑ

ԻՒՍԿԻՒՏԱՐ

24րդ. Տարեշրջան

Վարժարանիս վերաբացումը տեղի կունենայ յառաջիկայ սեպտեմ-բեր 1, չորեքշաբթի օր և դասերը կ'սկսին յաջորդ չորեքշաբթի, սեպ-տեմբեր 8։

Կարգապոխութեան համար վե-րաբերութիւնք պիտի կատարուին սեպտ. 6 և 7, երկուշաբթի և երեքշաբթի օրերը։

Կարելի է տեսնել Տնօրէնը գրպ-ոցին մէջ ամէն ուրբաթ և կիրա-կի օրեր մինչև սեպտեմբեր 1, իսկ անկէ յետոյ ամէն օր։

Հիմնադիր-Տնօրէն
Ռ. Կ. ՊԷՐՊԷՐԵԱՆ

1899 օգոստ. 11 8—1
Իւսկիւտար

Պէօյիւք Ատա Էրմէնիի Գաթօլիք քիլիսէսի Թարաֆընտան կէօնտէրիլէն իլան տըր։

Ամսոյս 15ին Ամենաօրհնեալ Սրբոյ Կուսին հրաշալի Վերափոխման տօնն և Կղզւոյս Ս. Եկեղեցւոյն տօնախմբու-թիւնն լինելով՝ Արհ. Ստեփան Գե-բազայծառ Իսրայէլեան՝ նորատսակ եպիսկոպոս Խարբերդի հանդերձեալ է հանդիսաւ Ս. Պատարագ մատուցանել ի ժամ 9½ (Ը. Ե.։

Ուստի կը հրաւիրուին բարեպաշտ հաւատացեալք ներկայ գտնուիլ սոյն հոգեւոր և չքեղ հանդիսութեանց։

Ժողովրդապետութիւն Մեծի Կղզւոյ
12/24 օգոստ. 1899
Մեծ Կղզի 3—1

ՏՐ. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ՎԷ ՕՂԼՈՒ
ԱՄԷՐԻԿԱ ՏԻՆ ԹԱՊԻՊԷՐԻ

396 Պէյօղլո-Նոպա Տօղրու-Նէօպա 396

Կիւնճի սահիֆէյէ միւրաճաա օլունա։

[Սինկէր տիքիշ մաքինասրնին իլանը իչիւն սօն սահիֆէյէ միւրաճաաթ օ-լունա]։

ԲԱԳՐԱՏՈՒՆԻ ՎԱՐԺԱՐԱՆՔ

Բանկալ Ռ

Երկրորդ տարեշրջան

1. ԱՌԵՍՏՐ. Վարժարանի մէջ աշա-կերաք կ'ուսանին լեզուական-ներ, գրականն սասմանէ, էլեոմրէն և լեզու։

2. ԱՐՀԵՍՏԱՆՈՑԸ 15—20 տարեկան տղաք, մէկ տարուան մէջ, կ'ուսանին կանոնագրութիւն, տարազագրութիւն։

3. ԼԵԶՈՒԱԳԻՏԱԿԱՆ վարժարանին մէջ աշակերտուհիք կ'ուսանին լեզու, կենսական սասմանէ, էլեոմրէն և յեսագրութ։

4. ԱՐՈՒԵՍՏԱՆՈՑԸ չրէ կ'ընդունուին նախակրթական ուսմունք ձեռք բերած օրիորդներ, որոնք պիտի ուսանին կար, յեռ, գլխարկ կապել, գրք շինել ևլն։ (Բիչ չատ աշխատիլ կրցողներուն օգա-կան կամ ամսական կը տրուի տեսչու-թեան կողմէ։)

5. ԿԻՐԱԿՆՕՐԵԱՑ վարժարանը գրա-գրութեան և վաճառականութեան հե-տեւողներ, 7 ամսոյ մէջ, (կիրակի օրեր 3 ժամ զբաղմամբ) կ'ուսանին վաճառ. գիտելիք, տոմարակ. և հաշուագի-տութիւն։

Մանչոց վարժարանին մէջ այս տարի աւանդելի լեզուներն են հայ. օսմ. Ֆրանս. գերմ. և անգղերէն։

Աղջիկներն ալ հետզհետէ պիտի սոր-վին այս լեզուները։

Սոյն վարժարանաց վերաբացումն եղաւ օգոստ. 2ին։

Դաւառացի գիշերօթիկ ուսանողներն, ամենէն ուշը, սեպտ. 1ին հասած ըլ-լալու են վարժարան։

Ասկէ աւելի տեղեկութիւն ստանալ փափաքողք հաճին դիմել Առեւտր. Վարժ. Բանկալթի Իճատիէ փողոց։

Հէնրիքէ Տնօրէն
ԳԱԿՈԲ ԲԱԳՐԱՏՈՒՆԻ
10—4

ՄԱՏԱՄ ՏԸՂՕ ՎԷ ՇԱՁՆԷՐԻՆ ԻՏԱՐԷՅԻ
ԹԱՀԹԸՆՏԱ ՊՈՒԼԸՆԱՆ

ՖՐԱՆՍԸԶ ԳԸԶԼԱՐ ՄԷԹԷԼՊԻ

Պէյօղլո-Նոպա

Նէրէնճէ սոֆալընտա Ն՝ 35

Մէզքիւր մէզթէպ՝ սեպտեմբերին 6/18ինճի բազար էրթէսի կիւնիւ աչը-լաճագ տըր։

Էճենէպի լիսանլարա, բէսմէ վէ մու-զիգայա այրընա էճէմմիյէթ վերիւիր։

Մէզթէպատէ երմէնիճէ տախի թէա-բիս օլունըպ, էն ազը 10 գրշ պուլըն-տրը թագտիրատ, երմէնիճէ իչիւն այրը պիր իճրաթ ալընմայաճագ տըր։

Իսիմէրինի գայտ ըթմէք վէ տահա սաիր մալիմաթ ալմագ իչիւն՝ հէր բա-զար էրթէսի կիւնիւ եէմէնիճէ սօգա-ղընտա 35 նօմէրօլը մէզթէպը մէզքիւր միւրաճաաթ օլընմալը տըր։

10—2

ՊԱՅԶԼ-ՀԱՈՒՍԻ
ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Մեկնութիւն Նոր Կտակարանի, եր-ևք հատոր, երես 2221, գին 60 ղշ.։

Բառարան Սուրբ Գրոց, երես 635, 20 ղրուշ։

Թիւմ Լէվիս (Հայ. և Հայատառ Թուրքերէն), երես 223, 4 ղշ.։

Քրիստոնէական Նկարագիր (Հայ. և Հայատառ և Յունատառ Թուրքերէն), երես 283, 6 ղշ.։

Բնական Աշխարհագրութիւն (Հայ. և Հայատառ Թուրքերէն) մեծագիր և պատկերազարդ, երես 120, 20 ղշ.։

Կենդանաբանութիւն (Հայ. և Հայա-տառ Թուրքերէն), երկհատոր, 5 ղրուշ։

Բնական Աստուածաբանութիւն (Հայ. Հայատառ և Յունատառ Թուրքերէն), երես 196, 3ու կէս ղշ.։

Շէտհատուի Բառգիրք (Թուրքերէնէ Անգղ.), երես 2224, 270 ղշ.։

Բէտհատուի Բառգիրք (Անգղերէնէ Թուրքերէն), երես 827, 100 ղշ.։

Կրծախուին Պայզլ Հաուսի գրատան մէջ Ֆինճանճլար Նօգուը։

(Մ. Ֆարանը թահվիլաթ վէ ագ-սիոն հէտվէյի սօն սահիֆէյմիզտէ տէրճ օլունմըշ տըր։)

ՀԷՐ ԴՈՒՄԱՆ

ՊՐՕՆՇԻԹ ՆԷԶԼԷ

ՎԷ ԷՍԿԻՄԻՇ ՆԷՎԱԶԻԼԻ ՎԷ ԷՕՔՍԻԴՈՒՐԻՈՒԹԻ ՎԱՐ ԻՍԷ ՕԳՈՒՍԸՆ

Պագըմայըպ իհմալ խիլմիշ վէ եամաստ փէնա պագրլմըշ ատի պիր նէգլէ՝ վէրէմի պիչէ տավէթ խէր իսէ տէ, էքսէրիա պրօնշիթէ թահվիլ օլուր. եանի ագճիյէրտէքի պօրուլար գաբանները. պազէն էօքսիդիւք օ գատար չօղալը վէ օ գատար քէսալը չիտուէթ իտէր քի, թէքմիլ վիւճուտ սարսըլըր վէ եօրուլը. ույգու ույանմազ օլուր. նապզ գայրիլայը վէ ազ պիր սոտգ ալընտրգատա, էօքսիդիւք վէ նէփէս սրգոնթրլարը իբի գաթ արթար։ Բէք չօգ տէփա ագճիյէրլէրտէ գապաքճրգլար (թիւլէրքիլ) հասըլ օլուլ, պունլար չօղալընճա՝ ճիյէրլէրի թրգարլար, ճէրահաթ պաղլատրգլարընտա տա, ագճիյէրին հիւճրէլէրինտէ պօզուգլըգ բէյտա իլուլ, ճիյէր էրիյէրէք գօվուգլար բէյտա օլուր։ Ինանա՝ պիր թարաֆը աղրմագարդն էրիյիպ տուրուր. միւթէմատիէն հիւզիւլի կէօրիւնիր։ Թիւքիրիւալէրի վէ պալկամարը էվվէլճէ պէյտագ, քէօրիւքլի վէ սէտէֆի օլտուղը Հալտէ, ռէյտէրրէյ էնտիէյի մուճիպ օլանագ պիր ըէնկ ալմաղա պաշլար։ վէ նիհայէթ եէչիլէ չալար։ Էօմրիւ արթըգ ադրը ադրը պիր ճանչէքիվէէն իպարէթ օլուլ, թէմմըյտա ագը պաշընտա օլտուղը հալտէ սէօնիւվէրիր։

Պինանէնալէյ, ուգուն սիրէն պիր նէվադիլտէն վէ իլա պիր պրօնշիթ պաշանկրճընտան չօգ սագընըլմալը տրը։ Աղրըլաշմագտան էվվէլ խատաֆլըը տուրտուրթմագ վէ պաշլար պաշլամագ էօնիւնիս ալտագ էն էմին թարիգ տիր։

Եարընդգ պիր գանվէ գայրդը կիւյօ գաթրանը պիր պարտագ սու իչինէ գարըլտրրըլարդագ ճէր թասամտա իչիլիմիքտէ, էն մուանինա նէվագիլ վէ էն էսկիմիշ էօքսիդիւք տէփ օլուր կիտէր։ Հաթթա վէրէմ օլտուղը էյիճէ անլաշրլան խատաթլրգ տաիի չօգ տէփա պու սուրէթլէ տէփ ու թէտավի օլունագիլիր։ Զիրա վէրէմ խատաթլըզընտա գաթրանը խաթիմալի՝ վէրէմ գապարճրգլարընը իրին վէ ճէրահաթ պաղլամտարնը մէն իտէր։ Թապիթ տա եարտըմ իթմէքտէ՝ խասթալրգ էքսէրիա մէմուլտէն գէյտատ չարուգլրգա էյի օլուր։ Պու տէփիկիմիզ հէմ սահիհ վէ հէմ տատ վէ գօյմ պիր չէյ տիր։

Պու իլան՝ հէր էնգախանէտէ պուլունը։

Պու իլանդն տիկէր պիր մուհասսէնթը տա՝ ֆիյաթրնրն զայէթ էհվէնիյէթի տիր։

Կիւյօ գաթրանընը պէհէր չիչէսինտէ՝ 12տէն 15 լիթրայա գատար սու իչինտէ գուլլանըլմասը թէրթիպինէ միւգթազի մրգտար գաթրան մէվճուտ իտուկի նագարը տիգգաթա պալընը իտէ վէ կիտնէտէ պիր լիթր սու իչիլէնէյի ֆարգ իտիլսէ՝ եէվմէյէ անճագ երիմի օմուզ բարա գատար թէտավի մասրաֆը օյանագը անլաշրլը։ Կիւյօ գաթրանընրն (Coudron Cuyot) կէրէք էհվէնիկի վէ կէրէք եարալը։ Ը պու իլանրն պու գատար չէրէֆ եարատ նամ գագանմասընա վէ իթիֆտի ուսումիլէշմէսինէ աղ եարտրմ իթմէմիշ օլտուղը տէլքեաբ տրը։

(4)

ՏՈՒՑՈՒՆԸ ՈՒՄՈՒՄԻՑԷ

Միւսքիրաթ պէյիյէ բէսմինին թագսիթը սանի գէմանը պուտ 1315 սէնէսի իլլուլը թէգարրուպ իթմէքտէ օլտուղընտան, Տէրսաատէթ վէ պիլատը սելատէտ միւսքիրաթ սաթանլարը պէյիյէ նիզամնամէսինին 14ինճի մատտէի մուճիպինճէ, միւտատէթը թէէտիյէի նիզամիյէ օլան աղսաթա այը իչինտէ պէյիյէ բէսմինի խիֆալէ միւճէտատէն թէկզէրէլէրինի ալմագ իւզրէ նիզամնամէի մէզքիւրը 10ընճը մատտէսինին սոն ֆգլասը ահքեամընա թէվֆիգէն զիքր օլունան իյլուլ այընն հիւլուլինտէն էվվէլ, եանի աղսաթա իպթիտասընտան իթիպարէն պիգզամ Տէրսաատէթ միւքիրաթ նէզաբէթինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի լազմ կէլէճէկի, վէ բէսմը մէզպուրը անզըյլա միւճէտատէն թէկզէրէ իթասընա նէզաբէթը մուճամիէյհճա պէտ վէ միւպաշէրէթ օլունտրը հիհէլէ, մէզքիր իյլլալ իպթիտասընա գատար կէլէպ թէզքէրէ ալմայանլար հագգլարընտա միւճազաթը նիզամիյէնին պիտ իսթիանա իճրա գըլընաճագը իլան օլունը։

31 թէմմուզ 315 — 15—6

ՏՈՒՑՈՒՆԸ ՈՒՄՈՒՄԻՑԷ

Սէնէի հազրբէ իյլուլընրն 11ինճի ճումաա էրթէսի կիւնինտէն իթիպարէն Պրուսա հարիր տարիւթալիմինտէ պու սէնէնին իբինճի մէվսիմ սէբրլէրինէ պաչանրլմասը մուգաբրէր օլտըզընտան, 1ինճի վէ 2ճնճի սընի չակիրմանընընը՝ եէվմը մէզքիւրտ Պրուսա հարիր տարիւթալիմինտէ հազրը պուլընմալարը լիւզումը իլան օլընրը։

22 թէմմուզ 315 — 18—7

ԷՍԱՍ. ԹԱՀՎԻԼԱԹ ՎԷ ՀԻՍՍԷ ՍԵՆԷՏԱԹԸ

Սէնէվի 100տէ 5

Վէ զիյատէ հասըլաթ վէրիր.

1899 փետր.ըն 15ճնի կիւնիւ ֆիյաթը

ԴԱԼԱԹԱՏԱ

ԹԱԼԻԼ ԲԱՆԸ ԹԱՆԸՆՏԱ ՍԱՐՐԱՖ Ա. ՖԱՐՐԱՆԸՆ ԵԱՆԸՆՏԱ

	Ֆէյար	Թէվդիրիւ-1898տէ		100տէսի	
Օսմանլը 1888	Լ. 99 40	Լ.	5	5	02
Աբժուէթ. 1891	» 94 25	»	6	6	36
Պուլկար 1892	» 91	»	6	6	60
Սբան. 100տէ 4	» 98 75	»	5	5	06
Մէքսիկա 1893	» 61	»	4	6	55
Շըմտնդէֆիր Բահվէյէլրը					
Սէլ.-Մարաթը	Ֆ. 300	Ֆ.	15	5	
Անատոլու Չէմ	» 505	»	25	—	—
Իզմիր-Ասյոն	Լ. 87	Լ.	5	5	75
Գասպա.(Լեյն)	Ֆ. 380	Ֆ.	20	5	25
Տէր. Ըրեթրմ	» 481	»	25	5	20
Հէս սենդիքը.					
Անատ. շքմէնդ.	Լ. 9 30	12	Շիլ.	6	45
Բիս Թինթ.	» 46½	10	»		
Տէ Պէր	» 28¼	40	»	7	08
Գոնտագա	» 43/4	20	»	21	05
Սիթի Նէրգրն	» 6¼	12	»	9	60
Կրօլը Ռիֆ	» 13¾	48	»	13	52
Ֆերէյրա	» 25¼	60	»	11	88
Կանէդ. Էսթ.	» 83/8	29/6	»	17	60
» Տիր	» 11	15	»	6	80
Կինոպէրի	» 37/8	8	»	10	32
Հէրրի Նուրս	» 088/8	25	»	14	08
Հէրսօթ	» 23/8	20	»	13	55
Մէսյէր Զրիթ.	» 63/4	12	»	8	88
Բոպինսն	» 105/8	18	»	8	48
Վիլյամ Մ. Ր.	» 10	12	»	6	
Վէմմեր	» 14	30	»	10	70

Ուայթվաթերսընտա ալթուն մանէնկէրի հասրլաթէնտա, պէհէր մանէնին սէվմրիթ-ակի մուսաբէճէ, թահվիլաթրն ամորթի իսիմսի նազարը տիգգաթա ալընմալը տրը։

Տաճա զիյատ թաֆսիլաթ ալմագ իսթէյէնէր՝ Մ. Ա. Ֆարրայա միւրաճաաթ իթմէկի տիրլէր։

ԹԸԳՆԷՖԷՍ ՎԷ ԿԷՕՅԻԿՍ

ՆԷԶԼԷԼԷՐԻ

Մէքիւբ խասթալըգլար՝ պագըլմայըպ տա էսկիտիլէրինտէ ֆէնա նէթիճէլէրի վէ պօղուլմագ թէկլիքէսինի ինթաճ իտէրլէր։ Մունթազամ սուրէթտէ նէֆէս ալմայան խասթա՝ տաիմի պիր սըզլէթ ալթընտա, նէֆէս պօրուլարը թութուգ վէ կէօյսիս պալիամ իլէ տոլու օլտըրընտան, պիր տագիգա բահաթ իտէմէգ։ Մէզքիւբ խասթալըգլարը թէտավիսի իչիւն ումում թապիպլէր Հարաֆընտան թագտիր վէ թավսիյէ իտիմիզ օլմաղլա, Բարիզ վէ տիկէր էվրօբա խասթախանէլէրինտէ ումումիյէթլէ գապուլ օլունմըշ տրը։ Բարիզտէ Սէն Լազար օսգաղընտա 20 նիւմէրօտա, վէ Թիւքթիատա ումում էնգախանէլէրտէ վէ էնգա տէբօլարընտա սաթըլմագտա օլտուղը իլան օլունը։

52—37

ՍԱԹԼԸԳ ՊՈՒԽԱՐ ԳԱԶԱՆԸ

Թէքմիլ թէրթիպաթըյլա միւքէմմէլ պիր մուշ վաբրը գազանը սաթըրգա չըգարբըմըշ տրը։ Մէգքիւբ գազան 5 գատէմ գոթրընտա վէ 7 գատէմ ուզունլըգընտա օլուպ, ըսրտաճազը մաքինա իչէն բէք քիչիւք օլաբգընտան, տէյիշտրիմէսինէ լիզում կէօրիւմիշ տիր։ Գազանը մուայէնէ իթմէք իսթէյէնլէր՝ Թրթանէտէ Մրսթը ճօնսընընը ֆապրիգասընա միւրաճաաթ իթմիքլէրինտէ, քէնտիլէրինէ լազմ կէլէն մալիմաթը տա վէրիլէճէք տիր։

6—6

ԻԼԱՆ

Կէօգ թէրէ սթասիօնընա բէք եազըն մահալլերտէ վէ խթէնիլէն մըգասրտա թարլար սաթլրգ օլարընընտան, արգու իտէնլէրին՝ Իսկիւտարտա Միրախոր էճզախանէսի սահիպի Գէորվուլոս էֆէնտիյէ միւրաճաաթ իթմէլէրի։

ՍԱՐՐԱՖԻԹԼԷ

ԵՎՐՕՊԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Լօնտրա 24 օգոստ.

Ինկիլ. էհմամը Ինկ. Լիր.	106—16
Օսմ. էհմամը աշրլարը	23—
» » գաբանտար	23 —
» » » Բ	46 —
» » » Գ	26—50
Օթօման 1871	104—50
Օսմանլը Պանգասը	12—75
Մրսրը ասլ. մութթահրաթ	105—62
Պուլկար իսթիգրազը	90 —
Գոմպիօ Բարիզ 3 այ վատէ	25—46

—

Բարիզ 24 օգոստ.

Ֆրանս. էհ. 3% ֆր.	100—02
» » 4½%	—
Եէնի Օսմ. էհմամը աշրլարը	23—30
» » » գաբանտար	23—30
Մ.-պոլիսի	
Սէրբ Բ.	47—60
» Գ.	26—75
Բուլգարի լըմէնարֆէրի	124—0
Օսմանլը Ըզիխի էհմամը	308—
» Պանգասը	566—
Գրէտի Լիոնէ	956—
Սիվէյրիչ ագոթօնը	—
Իթալիա էհմամը	92—15
Բ=իսոլիթէ Թիւրգ	496—
Օսմանիյէ	425—
Ֆուան Օթօման	501—
Բարիզ Պանգասը	—
Սրանեոլ	59—97
Ռ.բանսվասլ	17—
Գոմպիօ 3 այ վատէ	25 25

—

Վիէննա 24 օգոստ.

Լօնտրա իւզէրինէ գոմպիօ	120—75
Բուլգարի լըմէնարֆէրի ֆիր.	61—10
Օսմանլը Ըզիխ ագոթօնը	140 —

—

Գերլին 24 օգոստ.

Բուլգարի լըմէնարֆէր (մարգ)	[illegible]
Լօնտրա իւզէրինէ չեքլար	20—26
Բարիզ »	30—80

—

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Էհ. Ուսմ. սիւն ազչ. գաբ.	25—17
» » » էն եիւքսէք	25—19½
» » » էն ազագ	25—17
Գաս սապահ այլարը	25—17½
Թանգիլարը Օսմանիյէ	91—
» Բ.	46—
» Գ.	28—30
Բուլգարի լըմէնարֆէրի ազչ. գաբ.	133 37
» » » էն եիւքսէք	124—
» » » էն ազագ	123—37
» » » »	123—62
Ագչէ ֆոնտ	—
Բէրօր գրդ.	—
Հէվ-լեոթ »	—

—

ՎԱՆԳԱ ԱԳՈՒՍՏՈՍԼԱՐԸ

Բէյթ ազսիօնը Ֆրդ.	308
Սիկուրթէ Ա. Օս. Լ.	9¼
» Բ.	—56
Թրամվայ	6—45
Ժուխանա	2—40
Օզլիկոսիօն Թրամվայ	486
Ասիրանա	1 17
Գրէտի Թէնէրալ	2 32
Ռօսիէթ Օթօման	3—12
Լօրիօտ	86—50
Ֆանդ Նասիօնալ	411—50
Թրանսվասլ	46—50
Բրիթիշ Թահվիլաթը	180 —
Գիլի Գանտ. էյլարի 8 կիւն բանթ.	—
» » » » » »	—

—

ԱԳԶԷԼԷՐԻՆ ՖԻՑԱՐԸ

Օսմ. լիրասը 100 զ.	[illegible]
Գէյազ մէհխանէյի ֆոնդ	107—35
Մէթալիք	099—
Ինկիլիզ լիրասը	109—36
Ֆրանսզ ալթընլարը	87—10
Բոլ	90—10
Գրէմից ալթունը	51—05
Գարպոն գայմէսի	8—60

ԳԱՄԳԻՐ

Լօնտրա	109—10
Բարիզ 3 այ վատէլի	23—13
Գերլէն Մանսա	10 97

ԻԼԱՆԱԹ

Նիւվվապատան Սէլիմ էֆ.ենին՝ ըՍթէֆան Գօջօ զիմմէթինտէ մահգիմմունպէկ ալաճաղը օլան մէպալիշին թէվիֆէսի զըմմընտա ֆէրի գարիյէսինտէ ֆէաղրտանէ ճատտէսինտէ 199 նումէրօլը վէ 12200 զրա էօշրը մուգաթաալը պիր գրթա արսասը թահթր հաճզէ ալընմըշ օլտուղընտան, թարիխը իլանտէն իթիպարէն 15 կիւն սօնրա պիլմիգզայէտ ֆիւրուխթ օլունաճաղը՝ Պէյօղլու իճրա մէմուրիյէթի ճանիպինտէն իլան օլունը։

12 աղոթ. 315

Եվգաֆը մազպուրէտէն ճէզզաք Ահմէտ բաշա վագֆընտան Աքքէտատա վագը Համմամ էլ Վէրտ 13500, վէ Խան էլ Հարպէնին օտալարըյլա մաղազալարը այրը այրը օլարագ 18000 զ. պէտել իլէ 315 սէնէսինէ մահսուպէն թարիպլէրի էօհտէլէրինտէ օլտուղը՝ Պէյրութ վիլայէթինէն քէչիտ գըլընան 29 թէմմուզ սէնէ 315 թարիխի թէլէկրաֆնամէտ պէյան վէ իշար օլընմըշ օլմաղլա, մուսագգաֆաթը մէզքիրէյէ զամմա թաիպ օլանլարը՝ թարիխը իլանէն իթիպարէն մահը ճարիի Ռումինին 19ընճը կիւնինտէ տէկն 100տէ 10 նեսպէթինտէ թէէմին ագչէսինի միսթահսրպէն Տէրսաատէթճէ եվգաֆը Հիմայուն Խաղինէի ճէլիլէսինտէ մուհասպէտի Ռումիմիյէ իտարէսինէ, վէ մահալինճէ մէճլիս վէ եվգաֆ իտարէլէրինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի։

9 աղոթ. 315 — 3—3

Եվգաֆը մազպուրէտէն Տավուտ Բաշա վագֆընտան Խորասան գազասընտա 8750 զ.ը.ԷԳ պէտելը սապէգը Տէպատիպ պաղըյլա միւճէտտիտինէն եալընըզ Տէպատիպ պաղը 8300 զ.տա 315 սէնէսինէ մահսուպէն միւզայէտէտ օլտուղը՝ Պաղատտ վիլայէթի եվգաֆ մուհասպէճիլիկինտէն քէչիտ գըլընան 5 աղոթ. 315 թարիխի թէլէկրաֆնամէտ պէյան վէ իշար օլունմըշ օլմաղլա, զամմ իլէ թաիպ օլանլարը՝ թարիխը իլանէն իթիպարէն մահը ճարիի Ռումինին 19ընճը կիւնինէ տէկին 100տէ 10 նեսպէթինտէ թէէմին ագչէսինի միսթահսրպէն Տէրսաատէթճէ եվգաֆը Հիմայուն Խաղինէի ճէլիլէսինտէ Մուհասպէտի Ռումիմիյէ իտարէսինէ, վէ մահալինճէ մէճլիս վէ եվգաֆ իտարէլէրինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի։

9 աղոթ. 315 — 3—3

Հաճի Պէշիր աղա վագֆընտան քիւթիպխանէսի հաֆրզը քիւթիպլէրինէ մուխասսէս սէնէվի 117 զ.ը.Զ 311 սէնէսինտէ 314 սէնէսի նիհայէթինէ գատար 4 սէնէլիք գօշանընտան զայրէգ իթա 313 վէ 314 սէնէլէրի գուբօնսարը իւզէրինտէ օլտուղը հալտէ հաֆրզը քիւթուպը էվվէլ մէրհում Մէճիտա էֆ. եէտինտէ զայի իսիմիշ օլտուղը՝ տիկէր հաֆրզը քիւթիպլէր թարաֆընտան իսթիտա իսիմիշ օլտուղընտան, 3 այ զարֆընտա զուհուր իթմէտիկի թագտիրտէ նիսսէի սանիէս՝ թանգիմ վէ իթա օլունճաաղը, վէ մէզքիւբ զայի օլան գօշան զուհուր իսէր իսէ՝ հիւքմի օլմայաճաաղը իլան օլունը։

3 աղոթ. 315 — 3—3

ԵՎԳԱՖԸ ՀԻՄՄՈՒՑՈՒՆ

Պէտելէրինին նըսֆը լիրա 100 զ.տան նագտէն խֆա վէ նըսֆը տիկէրի Խաղինէի Եվգաֆը Հիմայունա մախսուս սուրէթ վէ սէրկի իլէ մահսուպէն թէսվիյէ օլունմագ իւզրէ աթիւզմիքր մահլիլաթը իչպու 1315 սէնէսի օգոստոսսն 9ընճը կիւնինտէ իթիպարէն մահը մէզքիւրրն 16ընճը բազար երթէսի կիւնիւ ասաթ 10ա գատար միւզայէտէսի իճրա օլունճաաղընտան, թաիպ օլանլարը՝ գըյմէթը մուխամէնէնին էօշրինէ միւսավի թէէմին ագչէսինի իւէ պէբրպէր Մահլիլաթ խատէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի՝ 2ինճի տէֆա օլարագ իլան օլունը։

..64500.— Խաքէօյտ Մէհմէտ Աղա մահալլէսինտէ Միրախոր Քէօշկիւ ճատտէսինտէ 37-38 նումէրօլը տէրունինտէ 2 օտա վէ 1 գույու վէ 5 պապ թուղլա քեարխանէսինի հավի վէ սէնէվի 200 լիրաի Օսմանի քիրալը թախմինէն վէ թէրպիէն 30461 զրա միւլք մա կէտիք մուգատտէմա 1 էյէէվմ 2 գրթա թուղլա հարմանընրն 120 սէհիմը թամմ վէ 1 սէհիմին ռուպ հիսսէսի. էօրիւճիւ Հիւսէյին։

..7500.— Ֆէրի գարիյէսինտէ Գույուը Պաղը արգա ճատտէսինտէ 13 վէ 15 նումէրօլը վէ էօն ճատտէսինտէ 12 նումէրօլը թախմինէն վէ թէրպիէն 100 զրա արսատա մէպնի 4 օտա վէ 1 սուֆա վէ 1 գույու վէ 140 զրա պաղչէ իլէ 120 նումէրօլը արսատա մէպնի միւքիրաթ մաղազասընը հավի վէ չէհրի 200 զ. քիրալը ախշապ մա պաղչէ 1 պապ տիքքեանընն նըսֆի հիսսէսի. էօրիւճիւ Հիւսէյին։

8002.— Գալաթատա Սուլթան Պայազիտ մահալլէսինտէ Թօրճրլար ճատտէսինտէ 224 նումէրօլը թախմինէն վէ թէրպիէն 145 զրա արսատա մէպնի 6 օտա վէ 1 մէստուտ գույույը միւլթէմիլ վէ 600 զ.ը. քիրալը նիմ քեարկիր միւլք մա կէտիք 1 պապ աչճը վէ եէմէնիճի տիքքեանընընն 120 սէհիմտէն 12 սէհիմ հիսսէսի. էօրիւճիւ Հիւսէյին։

..3500.— Էյրի Գարուտա Ավճը Պէյ մահալլէսինտէ Մասլագ սօգաղընտա 7 նումէրօլը թախմինէն վէ թէրպիէն 80 զրա արսատա մէպնի 3 օտա վէ 1 սուֆա վէ 1 գույու վէ 30 զրա պաղչէյի միւլթէմիլ ախշապ 1 պապ մէնզիլին պիթիւնի. հաճի Մահմուտ։

..500.— Պէտելը միւզայէտէսի 500.— Ագաբայատա Դրզլլ Մինարէ մահալլէսինտէ Խօրխոր ճատտէսին-72 նումէրօլը թախմինէն վէ թէրպիէն 36 զրա պիր գրթա արսանընն ռուպ հիսսէսի. հաճի Հասան։

..7500.— Եէտիգուլէտէ Միրախոր Իլեաս Պէյ մահալլէսինտէ Միրախոր Ճամիի Շէրիֆի սօգաղընտա 18 նումէրօլը թախմինէն վէ թէրպիէն 100 զրա արսատա մէպնի 5 օտա վէ 2 սուֆա վէ 1 գույու վէ 55 զրա պաղչէյի միւլթէմիլ վէ չէհրի 60 զ. քիրալը ախշապ պիր պապ մէնզիլին 3 ռուպ հիսսէսի. էօրիւճիւ Հիւսէյին։

..667 պէտելը միւզայէտէսի 667.—Էյուպտա Զէյնէպ Խաթուն մահալլէսինտէ Իտրիս քէօշկիւ ճատտէսինտէ 19 նումէրօլը թախմինէն վէ թէրպիէն 1575 զրա 1 գրթա արսանընն սիւլիւս հիսսէսի. հաֆրզ էօմէր։

..30000.— Խաքէօյտ Քէչէճի Բիրի մահալլէսինտէ Քէօբրիւլիւ սօգաղընտա 5 միւքէրրեր 5 նումէրօլը թախմինէն վէ թէրպիէն 200 զրա արսատա մէպնի 6 օտա վէ 2 սուֆա վէ 1 գույու վէ 1 սարնիճ վէ 600 զրա պաղչէյի միւլթէմիլ ախշապ պիր պապ մէնզիլին պիթիւնի. հաճի Մահմուտ։

..90000.—Գալաթատա Սուլթան Պայազիտ մահալլէսինտէ Գարաօղլան սօգաղընտա 13 միւքէրրեր 13 նումէրօլը թախմինէն վէ թէրպիէն 321 զրա արսատա մէպնի 22 օտա վէ 1 գույու վէ 1 մահզէն վէ 60 զրա արալըգ մահալինի միւլթէմիլ վէ չէհրի 1400 զ. քիրալը վէ թէվսիի ինթիգալը 2 պապ խանէ վէ թահթանատա 1 պապ գազինոնընն նըսֆի հիսսէլէրի. Համմա։

..17733½.— Ֆընտրգլըտա Եահեա Զէլէպի մահալլէսինտէ Սանտրգը սօգաղընտա 2 վէ 4 վէ Գարատան չըգմազ սօգաղընտա 7 նումէրօլը թախմինէն 83½ զրա արսատա մէպնի 4 օտա վէ 2 սուֆա վէ 2 գույու վէ 96 զրա պաղչէ վէ իթթիսալինտէ թէրպիէն 27½ զրա մահալտէ մաթպախ մահալինի միւլթէմիլ ախշապ 2 պապ մէնզիլին 7 հիսսէսէն 4 հիսսէսիլէ տէրունինտէ 1 հավուզը միւլթէմիլ 227½ զրա տիկէր պաղչէնին պիթիւնի. էօրիւճիւ Հիւսէյին։

..30234.—Տավուտ Բաշատա Գասասպ Իլեաս մահալլէսինտէ չըմէնտրֆեր եօլունտա 43, 47, 45 վէ 51 նումէրօլը իլէ մուրագգամ թախմինէն վէ թէրպիէն 100 զրա արսատա մէպնի 4 օտա վէ 1 գույու վէ 2000 զրա պաղչէյի հավի պիր պապ մէնզիլ վէ թէրպիէն 250 զրա արսատա մէպնի 1 օտա վէ 1 գույույը միւհթէվի քերէսթէճի վէ տիկէր իբի պապ տիքքեան իլէ տերունինտէ 1 տօլապլը գույու վէ ախրը միւլթէմիլ վէ սէնէվի 4380 զ. քիրալը 5100 զրա պիր գրթա պօսթանընն սիւլիւս հիսսէսի. հաճի Ահմէտ։

..13,000.—Գասրմ Բաշատա Էմին ճամիի մահալլէսինտէ Իլար սօգաղընտա 1 վէ 3 նումէրօլը թախմինէն վէ թէրպիէն 130 զրա արսատա մէպնի 3 օտա վէ 1 սուֆա վէ 1 միւլթէրէք գույու վէ 135 զրա սրսա վէ թահթընտա մէստուտ 1 պապ տիքքեանը միւլթէմիլ 1 պապ մէնզիլին պիթիւնի. Շապան։

..120000.—Ճիրղալ Օղլուտա Ճէզրի Գասրմ Բաշա մահալլէսինտէ Նուրը Օսմանիյէ ճատտէսինտէ 29, 31 վէ 33 վէ 35 նումէրօլը թախմինէն վէ թէրպիէն 500 զրա արսատա մէպնի 13 օտա վէ 1 սուֆա վէ 1 սարնիճ վէ թահթընտա 4 պապ տիքքեանը միւլթէմիլ վէ չէհրի 400 զ. քիրալը 1 պապ գ. նաղընն պիթիւնի. հաճի Մէհմէտ։

..8334.—Գրրգ Զէյմէտ Ֆիւրուզ Աղա մահալլէսինտէ Շեքերճի սօգաղընտա 15 նումէրօլը աէրունինտէ 1 գույու վէ 1 խարապ մահզէն վէ 1 լիմնլրզը միւլթէմիլ թախմինէն վէ թէրպիէն 740 զրա պիր գրթա արսանընն սիւլիւս հիսսէսի. հաճի Ահմէտ։

..4000.—Ագաբայատա Օրուճ Ղազի մահալլէսինտէ Պէյ Օտալարը գապարճրգլարընրն իրին վէ ճէրահաթ պաղլամտարնը մէն իտէր։ Թապիթ տա եարտրմ իթմէքտէ՝ խասթալրգ էքսէրիա մէմուլտէն գէյտատ չարուգլրգա էյի օլուր։ Պու տէփիկիմիզ հէմ սահիհ վէ հէմ տատ վէ գօյմ պիր չէյ տիր։

Պու իլան՝ հէր էնգախանէտէ պուլունը։

Պու իլանդն տիկէր պիր մուհասսէնթը տա՝ ֆիյաթրնրն զայէթ էհվէնիյէթի տիր։

Կիւյօ գաթրանընրն պէհէր չիչէսինտէ՝ 12տէն 15 լիթրայա գատար սու իչինտէ գուլլանըլմասը թէրթիպինէ միւգթազի մրգտար գաթրան մէվճուտ իտուկի նագարը տիգգաթա պալընը իտէ վէ կիտնէտէ պիր լիթր սու իչիլէնէյի ֆարգ իտիլսէ՝ եէվմէյէ անճագ երիմի օմուզ բարա գատար թէտավի մասրաֆը օյանագը անլաշրլը։ Կիւյօ գաթրանընրն (Coudron Cuyot) կէրէք էհվէնիկի վէ կէրէք եարալը։ Ը պու իլանրն պու գատար չէրէֆ եարատ նամ գագանմասընա վէ իթիֆտի ուսումիլէշմէսինէ աղ եարտրմ իթմէմիշ օլտուղը տէլքեաբ տրը։

(4)

ՍԻՆԳԷՐ

Զամը հաղլէթը Շէհրիյարլինին տիքիշ մաքինալարը միւթէահհիտ

Ժ. ՆԱՑՏԱԼԻՆԿԷՐ

Սինկէր գումանեասընը խալիս Ինկիլիզ չէլիկնտէն օլարագ իմալ իթմէքտէ օլտուղը մաքինալարընն զէրաֆէթ վէ մէթանէթ իլէ սարը պիր խալի մուհասսէնաթը օլ տերէճէ թագտիր օլունմըշ տր. քի, պու կիւն տիւնեանրն հէր թարաֆրնտա պիւքիւն ֆամիլեալար, թերգիլէր վէ գունտուրաճարը մահզա Սինկէր մաքինասը իսթիմալ իթմէքտէ տիրլէր։

Սինկէր գումանեասը՝ չիմտիյէ գատար վուգուպլան միւթեատտիտ սէրկիի ուսումիլէրտէ տէօրթ եիւզտէն զիյատ տիրլօմ վէ միտալեալարա նայլ օլմուշ տրը։

Շարգ իչիւն Սինկէր մաքինալարընն եէկանէ տէրօղիթօճրը պուլանն Մ. Ժ. Նայտլինկէր՝ վիլայաթը Շահանէնին քեաֆիֆէսինտէ չիպէլէր թէսիս իթմիշ տիր։

Մէզքիւբ մաքինալարը մահալը ֆիւրուխթը.

Պէյօղլունտա Տօղրու եօլտա Գալաթա Սէրայընտա Մէքթէպը Սուլթանի գարշըսընտա։

Գալաթատա (Թունէլին արգասընտա Սինկէր խանընտա։

(Թրամվայ սթասիօնընրն գարշըսընտա։

Սթամպոլտա Սուլթան Համմամընտա նումէրօ 2։

Ուլթան Պայազիտտէ Թրամվայ սթասիօնը գարշըսընտա Ն. օ. 13։

Թագիլատէրինտէն սագընմագ իչիւն պալեատէքի մարգանընն՝ մաքինալարը իւզէրինտէ պուլընմասընա տիգգաթ իթմէլի։

FARBENFABRIKEN VORM. FRIEDR. BAYER & C.
ELBERFELD (Allemagne)

Somatose

Տատսրզ թօզ։ | Էթէն պէսպէյիճի խասսէլէրինի հավի տիր։

ԳՈՒՎԱՎԷԹ ՎԷՐԻՃԻ ԱԼԵԱ ՊԻՐ ԻԼԱՃ

Զայրֆի ատամլար, սէմիրմէյէն չօճուգլար, վէրէմ, պազը միյտէ խասթալրգը՝ թալրգլարը, լօճուտա խասթալրգը՝ չօճուգլարրն քէմիք խասթալրգը՝ խասթալրգտան եէնի չրգլուրգը զէման. վէ պախտուտս

ՄԱՐԳԱՐԷԹ (ԳԼՕՐՕԶ)

խասթալրգը իչիւն բէք ֆախտէլի տիր։

ՍՕՄԱԹՕԶ՝ պիլա խթիանա իչթիհայը աչար։

Ինսան վիճուտրընն աղբրլրգը՝ պէհէր 4 հաֆթատա 8 լիպրա արթար։

Սօմաթօզ՝ 25, 50, 100 կրամրգ գութուլար տէրունինտէ սաթրլրգ։

Քեաֆիֆէլի էնգախանէլէրտէ պուլընը։—Սթանպոլտա Ժօհ. Գնէխթէլտէ թօքտան սաթրլրգ։